

STANDARD PRO VÝROBU A PRODUKTY „BEZ GENETICKÉ MODIFIKACE“

Vydáno: 18. 09. 2017

Platnost od: 18. 09. 2017

Obsah

1	Úvod a zákonné požadavky	3
1.1	Vznik systému a značky	3
1.2	Předpoklady pro používání značky	3
1.3	Legislativní podklady	4
1.4	Používání značky „Bez GMO“	5
1.5	Rozsah certifikace Standardu „Bez GMO“	5
1.6	Pojmy a zkratky	6
2	Certifikace	7
2.1	Provádění externí certifikace	7
2.2	Možnosti kombinovaného auditu a uznání certifikace jiných systémů	7
2.3	Předpoklady k certifikaci	8
3	Požadavky na certifikační orgány, auditory	9
3.1	Požadavky na certifikační orgán	9
3.2	Požadavky na auditory	10
4	Audity	10
4.1	Plánování auditu	10
4.2	Provádění auditu	10
4.3	Udělení certifikátu	11
4.4	Požadavky na certifikáty	11
4.5	Rozsah a platnost certifikátu „Bez GMO“	11
5	Hodnocení požadavků	12
5.1	Oblast rostlinné výroby	12
5.2	Ostatní oblasti	12
5.3	Stanovení a realizace nápravných opatření	12
6	Kategorizace rizik, odběr vzorků	13
6.1	Kritéria zařazení do kategorií	13
6.2	Odběr vzorků / intervaly auditu	13
6.3	Audit a certifikace v kategorii zemědělství	15
7	Požadavky systému „Bez GMO“	16
7.1	Všechny kategorie dodavatelského řetězce „Bez GMO“	16
7.2	Kategorie logistika (skladování a přeprava)	18
7.3	Kategorie zemědělství	19
7.4	Požadavky na kategorii zpracování / úpravy	21
8	Pravidla pro dovoz z EU a třetích zemí	22
9	Seznam příloh Standardu „Bez GMO“	23
10	Související dokumenty	23
	Přílohy	2p

1 Úvod a zákonné požadavky

1.1 Vznik systému a značky

Tento Standard týkající se krmiv vyrobených bez geneticky modifikovaných organismů (dále jen Standard) a níže uvedené značky vznikly v reakci na evropskou legislativu a harmonizovanou legislativu České republiky. Určuje zásady a podmínky pro zajištění produktů v celém dodavatelském řetězci potravinářské produkce, které nejsou geneticky modifikované.

Značka „Bez GMO“ označuje produkty, vyrobené bez použití geneticky modifikovaných krmiv, viz Standard „Bez GMO“. Značka „Bez GMO“ může být certifikovanou organizací použita pouze pro produkty, které byly ověřeny podle tohoto standardu. Pro produkty nepotravinářského charakteru se použije slovní označení „Vyprodukováno bez genetické modifikace“ - („Bez GMO“) a značka, viz obrázek 2, pro potravinářské produkty živočišného původu pak slovní označení „Vyprodukováno bez geneticky modifikovaných krmiv“ – („Bez GMO“) a/nebo značka viz obrázek 1.

Tento Standard „Bez GMO“ se zaměřuje na implementaci a monitorování rizik pro dosažení shody s produkty „Bez GMO“ vždy za nejlepších možných technických podmínek.

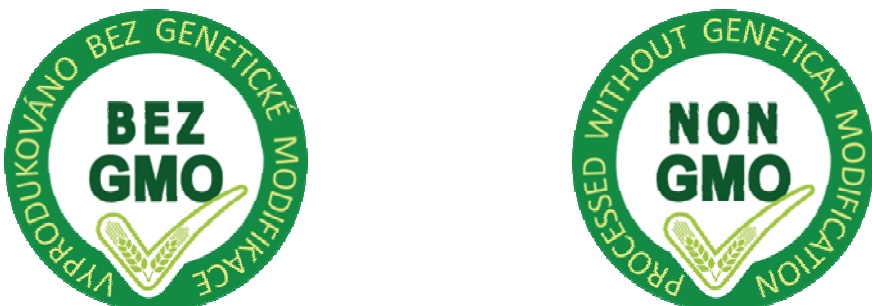
Používané značky standardu „Bez GMO“:

Pro potravinářské produkty (např. mléko a mléčné výrobky více složkové, maso a masné výrobky, vejce atp.):

Obrázek 1 : Logo standardu „Bez GMO“ pro potraviny – česká a anglická verze

Pro ostatní produkty, krmiva, suroviny: obrázek 2: Logo standardu „Bez GMO“ pro ostatní produkty a služby - česká a anglická verze

1.2 Předpoklady pro používání značky

Každá společnost (provozovatel), splňující legislativní požadavky, musí označovat produkty, obsahující geneticky modifikované organismy v souladu s platnou legislativou.

Společnost (provozovatel), která chce používat značku „Bez GMO“, musí věrohodně prokázat, že jejich produkty splňují předpoklady pro udělení této značky a požádat o provedení nezávislého auditu k ověření podle tohoto Standardu. Vlastní požadavky pro udělení certifikátu/značky „Bez GMO“ se liší podle oboru působnosti žadatele a produktu, viz Příloha 17 Registrační formulář k certifikaci „Bez GMO“, vzor.

Žadatel musí vyplnit dotazník a přiložit relevantní dokumenty, prokazující shodu s požadavky Standardu, následně bude na místě proveden audit nezávislým certifikačním orgánem, na jehož základě se žadateli uděluje certifikát a práva na používání značky standardu „Bez GMO“.

Pro udržení platnosti certifikátu se provádí periodické audity (ověřování, kontroly) dodržování požadavků tohoto Standardu podle kritérií uvedených v kapitole 7 Standardu.

Dodržování podmínek pro používání označení „Bez GMO“ kontrolují nezávislé certifikační autority, popř. mohou kontrolovat soulad s platnou legislativou státní kontrolní orgány. Každá společnost musí při kontrole předložit platné dokumenty jako důkazy pro ověření shody podle tohoto Standardu.

1.3 Legislativní podklady

Legislativa Evropského společenství:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 ze dne 22. září 2003 o sledovatelnosti a označování geneticky modifikovaných organismů a sledovatelnosti potravin a krmiv vyrobených z geneticky modifikovaných organismů a o změně směrnice 2001/18/ES

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (čl. 18 odst. 1)

Nařízení Komise (EU) č. 619/2011 ze dne 24. června 2011, kterým se stanoví metody odběru vzorků a laboratorního zkoušení pro úřední kontrolu krmiv z hlediska přítomnosti geneticky modifikovaného materiálu, u nějž probíhá postup povolování nebo u nějž uplynula platnost povolení

Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91

Národní harmonizovaná legislativa

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství ve znění novely zákona č. 371/2016 Sb., v platném znění

Zákon č. 78/2004Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ze dne 22. ledna 2004 ve znění zákona 371/2016 Sb., v platném znění

Vyhláška č. 89/2006 Sb., o bližších podmínkách pěstování geneticky modifikované odrůdy, ve znění vyhlášky č. 392/2016 Sb., v platném znění

Vyhláška č. 209/2004 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění vyhlášky č. 372/2016 Sb., v platném znění

Vyhláška č. 415/2009 Sb. o stanovení požadavků na odběr vzorků a způsobu zveřejnění metod laboratorního zkoušení produktů ke krmení

Metodický pokyn MŽP Vzorkování pro účely stanovení přítomnosti a podílu GMO a odvozených produktů

1.3.1 Evropské povinnosti označování produktů „Bez genetické modifikace“

Základním požadavkem na krmiva a přísady do potravin označených „Bez GMO“ je, že pro takové produkty nebo složky není povinnost označení podle nařízení (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003. Směsi jsou podle nařízení (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003 vyjmuty, jsou-li splněny tyto předpoklady:

podíl materiálu, který obsahuje GMO, sestává se z nich nebo je z nich vyroben, v jednotlivých složkách, z nichž se tato potravina/krmivo skládá, není vyšší než 0,9 %, za předpokladu, že přítomnost tohoto materiálu je náhodná nebo ji nelze technicky zabránit.

V souladu s legislativou, obsah GMO povolených v EU nepřekračující limit 0,9 % pro každý druh je považován zásadně za technicky nevyhnutelný nebo náhodný za předpokladu, že výrobce krmiv provedl organizační opatření k minimalizaci rizika kontaminace geneticky modifikovaným organismem a prokazatelně je realizoval.

1.3.2 Povinnost označování potravin

Aby mohly být složky potravin označené značkou „Bez GMO“, nesmí podléhat označování dle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1829/2003 a 1830/2003. Složky, přídatné a pomocné látky, které obsahují GMO, sestávají z nich nebo z nich jsou vyráběny, se nesmí používat při výrobě potravin „Bez GMO“. Obecně by se měla tolerovat přítomnost GMO nižší než 0,1 % na složku za předpokladu, že tato

přítomnost je náhodná nebo technicky nevyhnutelná. Nejsou-li již potřebné přísady v kvalitě „Bez GMO“ na trhu prokazatelně dostupné, mohou být použity i takové, které byly vyrobeny prostřednictvím GMO. Podkladem je seznam dotčených látek, vydaný Komisí EU podle nařízení (ES) č. 834/2007; v současné době nejsou žádné látky v seznamu uvedeny.

1.3.3 Povinnost označování krmiv

Krmiva, používaná v systému „Bez GMO“ nesmí obsahovat produkty nebo složky, které musí být při uvádění na trh povinně označovány jako GMO dle nařízení (ES) č. 1829/2003 resp. č. 1830/2003, tj. takové produkty a složky, které přesahují povolený limit obsahu příměsí GMO 0,9 % pro technicky nevyhnutelnou nebo náhodnou kontaminaci, a výrobce musí prokazatelně provést vhodné kroky k tomu, aby bylo zabráněno přítomnosti GMO.

Přítomnost GMO povolených k uvádění na trh v EU v množství nižším než limit kvantifikace 0,1 % pro každý druh je obecně hodnocena jako technicky nevyhnutelná nebo náhodná.

Přitom musí být certifikačním orgánem prověřeno, zda:

- je uzavřena smlouva nebo dohoda s dodavatelem, aby bylo zabráněno přítomnosti GMO
- byla provedena vhodná opatření k prostorovému nebo časovému oddělení produktů GMO a „Bez GMO“ (např. čištění, proplachování, doprava atd.)
- jsou stanovena preventivní opatření pro zboží dovážené ze třetích zemí, které nemají povinnost provádět označování dle požadavků EU (smlouva, certifikát, rozbor, plány odběru vzorků atd.)
- četnost neshodných výsledků rozborů na GMO je minimální.

Doplňkové látky, které obsahují GMO, sestávají se z nich nebo z nich jsou vyráběny se v krmivech v režimu „Bez GMO“ používají jen za předpokladu, že se nemusí značit. Dle současné legislativy se tyto produkty nemusí značit, a proto mohou být používány bez omezení.

1.4 Používání značky „Bez GMO“

Tento Standard je zaměřen na výrobce a zpracovatele potravin (např. dodavatelé produktů z mléka), jejich složek, výrobce a prodejce krmiv, zemědělské podniky a logistické společnosti, které si přejí označovat své produkty logem „Bez GMO“.

Podmínkou pro používání jednotné značky „Bez GMO“ je certifikace, jejíž provádění dle tohoto Standardu a používání značky „Bez GMO“ na vystavovaných certifikátech je upraveno ve smlouvě mezi certifikačním orgánem a Spolkem pro komodity a krmiva (SKK), který je vlastníkem (noselem značky a certifikace „Bez GMO“). Značka „Bez GMO“ (viz obrázek 1 a 2) je slovní a obrazová značka (chráněná autorským zákonem a právem pro obchodní známky).

Na potravině nebo produktu, uváděném na trh a certifikovaném podle Standardu „Bez GMO“, může být použito pouze logo Standardu „Bez GMO“ viz obrázek 1, nebo případně logo Standardu „Bez GMO“ viz obrázek 2. Použití může být pouze se souhlasem Vlastníka Standardu „Bez GMO“ a nositele značky, tj. Spolku pro komodity a krmiva (SKK) a certifikace „Bez GMO“ a to dle podmínek pro použití značky „Bez GMO“. Značka a text musí být uveden v souladu s platným logo manuálem značky Standardu „Bez GMO“.

1.4.1 Aktualizace a schvalování změn Standardu

Vlastník Standardu, Spolek pro komodity a krmiva (SKK) v případě potřeby a vždy dojde-li ke změně příslušné legislativy, Standard aktualizuje. Změny Standardu jsou konzultovány s příslušnými oborovými svazy v rámci působnosti Standardu.

1.5 Rozsah certifikace Standardu „Bez GMO“

Krmiva: krmné směsi sypké a granulované (včetně kompletního a doplňkového krmiva), samostatné komponenty krmiva

Zemědělství, živočišná výroba: skot, mléčný skot, prasata, nosnice, brojleři, krůty aj., rostlinné a živočišné produkty.

Tento Standard se nevztahuje na produkty ekologického zemědělství a logo Standardu na nich nemůže být použito.

1.6 Pojmy a zkratky

auditor	osoba určená certifikačním orgánem pro provedení auditu podniku
BRC, BRC Global Standard	certifikační standard s jednotným systémem hodnocení pro kvalitu v rámci celého dodavatelského řetězce potravin http://www.brcglobalstandards.com/
certifikát „Bez GMO“	potvrzení vystavené spolupracujícím certifikačním orgánem při úspěšném splnění požadavků standardu „Bez GMO“
FSMS, Food Safety Management System	certifikační standard hodnocení kvality potravin http://www.fssc22000.com
geneticky modifikované organismy (GMO)	tj. ty organismy, s výjimkou lidských bytostí, jejichž genetický materiál byl změněn způsobem, jehož se přirozenou cestou nedosáhne pářením a/nebo přirozenou rekombinací (dle definice ve směrnici EP a R 2001/18)
GMP+, Good Manufacturing Practice	správná provozní praxe pro produkci krmiv, viz http://www.gmpplus.org , kompatibilní je systém QS, podobně GMP+B4 správná provozní praxe pro dopravu zemědělských komodit a krmiv, surovin pro produkci krmiv
GTP, Good Trading Practice	správná obchodní praxe, daná Kodexem COCERALu k obchodování s obilím, olejninami, luštěninami, rostlinnými krmivy http://www.coceral.com
IFS, International Food Standard	společný standard s jednotným systémem hodnocení pro kvalitu v rámci celého dodavatelského řetězce
International Sustainability at Carbon Certification	ISCC EU, mezinárodní certifikace udržitelnosti biomasy a biopaliv, www.iscc-system.org , sledující produkci u prvovýrobce zemědělských komodit, v koncernu AGROFERT integrovaná se systémem GMP+, <i>podobně RedCert aj.</i>
kategorie zvířat	zvířata, odlišující se druhem chovu (masný x mléčný skot apod.)
krmiva	látky, výrobky a doplňkové látky, které jsou zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované a určené pro orální krmení zvířat
krmiva podléhající povinnému označení	krmiva, která musí být dle nařízení (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003 označována jako „geneticky modifikovaná“
monitoring rizik při výrobě produktů „Bez GMO“	proces sledování rizik, jejich potlačení k dosažení shody s požadavky na „Bez GMO“ produkty za optimálních možných technických podmínek, jednotně, za použití technických standardů
nadřazený koordinátor (NK)	potravinařský výrobní subjekt, koordinující svoji výrobu se smluvními zapojenými podniky (dodavateli – producenty jeho surovin, např. surového mléka, zemědělské komodity, aj. suroviny (přísady) pro výrobu potravin)
nápravné opatření	jednání, které vede k odstranění příčiny chyby, vady nebo jiné nežádoucí situace tak, aby se zabránilo opakování, resp. aby se snížila četnost opakování
potraviny	všechny látky a výrobky (v (částečně) zpracovaném či nezpracovaném stavu), určené k požívání člověkem
producent/smluvní partner	právní subjekt produkující pro nadřazeného koordinátora (maso mléko, vejce, zemědělské komodity atd.)
provozní jednotka	části zemědělského podniku, které jsou fyzicky zcela vzájemně oddělené (různá místa ustájení, místa skladování krmiv, atp.)
směšovací zařízení	stacionární i mobilní zařízení na míchání krmiv (výrobna krmných směsí, mobilní mícháreny, krmný vůz)
smluvně zapojený podnik	dodavatel, producent surovin, dodávající smluvně potraviny (např. surové mléko, zemědělské komodity, aj. suroviny (přísady)) nadřazenému koordinátorovi pro jeho finální výrobu potravin „Bez GMO“
zaměnitelná GM krmiva/suroviny	krmiva jsou zaměnitelná, pokud je lze použít z hlediska druhu krmiva i při výrobě mléka „Bez GMO“; (např. sójový šrot „Bez GMO“ v tržní produkci mléka „Bez GMO“ a souběžně GM sójový šrot použitý při výrobě mléka <u>pro odchov telat</u>)
zpracování	podstatná změna původního výrobku (zahřátím, uzením, zráním, sušením, extrudováním aj. či jejich kombinací), viz Nařízení ES č. 852/2004. Mohou pak obsahovat přísady, potřebné pro jejich výrobu či k propůjčení zvláštních znaků

2 Certifikace

Značku „Bez GMO“ lze používat pouze po provedení certifikačního auditu plněním požadavků tohoto Standardu, platné legislativy ES a národní legislativy. Rozsah a četnost auditů závisí na:

- komplexnosti a typu výrobního procesu,
- použitých surovinách, které mohou být zdrojem GMO
- velikosti společnosti a počtu dodavatelů.

2.1 Provádění externí certifikace

Zásadním požadavkem je hodnocení souladu s pravidly Standardu „Bez GMO“ podle definovaných kritérií, běžně specifikovaných v normách a normativních dokumentech. Tento Standard je k dispozici všem zúčastněným stranám, jichž se týká.

Certifikační orgány, které provádí audit hodnocení a sledování souladu s tímto Standardem „Bez GMO“, musí mít platnou akreditaci dle normy ČSN EN ISO/IEC 17065 pro certifikaci produktů (např. certifikace bioproduktů, biopotravin a procesu jejich výroby) a být autorizovány nositelem Standardu „Bez GMO“, kterým je SKK. Auditóři musí splňovat kvalifikační požadavky, viz kapitola 3.2.

Plnění požadavků a certifikace

Pro splnění Standardu má výrobce, uvádějící na trh krmiva nebo potraviny označené „Bez GMO“, povinnost doložit dodržování zákonných kritérií. Obchodník s potravinami a krmivy, uvádějící produkty na trh, je odpovědný za řádné označování dle platné legislativy.

Není-li přímý dodavatel výrobcem nebo zpracovatelem potravin, přísad do potravin nebo pomocných látek pro zpracování, resp. krmiv a pomocných látek, má povinnost prokázání předchozí zpracovatelský nebo výrobní stupeň ve výrobním řetězci. Důkazem je certifikát dle Standardu „Bez GMO“ nebo platné prohlášení dodavatele (pro potravinářské přísady a pomocné látky), viz příloha č. 2.

Je-li potravina nebo její složka živočišného původu označena „Bez GMO“, musí producent podat důkaz provedením auditu dle tohoto Standardu a prokázat minimální dobu krmení dle kapitoly 2.4.2 vhodnými krmivy, viz kapitola 2.4.3 a všech stupňů, které jsou mezi výrobou potraviny a jejím uvedením na trh.

Obchodníci, kteří prodej zboží pouze zprostředkovávají, ale jinak s ním nemanipulují, nemusí být auditováni, viz požadavky kapitoly 2.33 ale ti, kteří s krmivy manipulují (skladují, pytlují), jsou do systému certifikace zařazeni. Všichni musí zajistit zpětnou sledovatelnost konkrétního produktu.

2.2 Možnosti kombinovaného auditu a uznání certifikace jiných systémů

Tento Standard může být prověřován v kombinaci s jinými standardy, které mají prokazatelné synergické efekty, které lze využít k popisu Standardu „Bez GMO“ - jsou to systémy zajištění kvality, např. ISO 9001 společně s HACCP, dobré výrobní a obchodní praxe, osvědčující zdravotní nezávadnost produkce krmiv a potravin, tj. QS, GTP nebo GMP+, IFS a BRC a systémy, osvědčující udržitelnost zemědělské produkce, tj. ISCC EU apod. a systémy, osvědčující welfare (GLOBALG.A.P., ekologické certifikace s platným ekologickým osvědčením podle nařízení (ES) č. 834/2007, národní předpisy pro welfare).

Tento Standard tedy prakticky dodržuje jak principy národní legislativy ČR v oblasti zdravotní nezávadnosti produkce, soulad s principy udržitelnosti, ekologického zemědělství a welfare při chovu hospodářských zvířat.

Dopravci, kteří mají certifikaci zdravotní nezávadnosti dopravy, např. QS nebo GMP+ B4, zajišťují, aby nemohlo dojít ke kontaminaci předchozími přepravovanými GM produkty, a požaduje-li dopravce certifikaci dle Standardu „Bez GMO“, lze ji provádět redukovane společně s certifikací QS nebo GMP+B4.

Při certifikaci dle tohoto Standardu tak mohou být v redukované podobě prověřovány jen ty aspekty, specifické pouze pro Standard „Bez GMO“, neboť Standard plně využívá a uznává již zavedené systémy kvality firem. Informace o certifikaci zmiňovaných standardů předá žadatel před auditem a doloží je platným certifikátem nebo jiným obdobným dokladem.

Vlastník standardu může na základě předložené žádosti a dokumentů systému schválit certifikace dalších standardů pro oblast „Bez GMO“, a to z hlediska plnění požadavků Standardu „Bez GMO“.

2.3 Předpoklady k certifikaci

2.3.1 Popis podniku

Žadatel o certifikaci musí zpracovat popis podniku dle kategorie výroby, viz příloha č. 5-8, popř. vzor příloha 10 a 15 pro producenty mléka, kooperující s nadřazeným koordinátorem Standardu, který je základní informací a analýzou rizika žadatele o certifikaci (který vyplní vždy přílohu 17 Registrační formulář k certifikaci „Bez GMO“ dle svého zařazení do dodavatelského řetězce). Je podkladem pro první audit, který auditor při certifikaci ověřuje.

2.3.2 Minimální doby krmení hospodářských zvířat

Před uvedením potravin živočišného původu (např. mléko) s označením „Bez GMO“ na trh musí producent dodržet pro jednotlivé druhy zvířat níže uvedenou dobu krmení výhradně produkty „bez genetické modifikace“, což je nutné vzít v úvahu i při nákupu zvířat:

Živočišný druh	Časové období
Koňovití a skot (vč. druhů buvolců a bizonů) pro produkci masa	12 měsíců a min. $\frac{3}{4}$ jejich života
Malí přežvýkavci	6 měsíců
Prasata	4 měsíce
Mléčný skot, zvířata produkující mléko	3 měsíce
Drůbež k produkci masa, umístěná v drůbežárnách před dosažením věku 3 dnů	10 týdnů
Drůbež na produkci vajec	6 týdnů

Zdroj: německý prováděcí zákon ES o genovém inženýrství, čl. 58 V z 31. 8. 2015 I 1474 (<http://www.gesetze-im-internet.de/eggenddurchfg/>) a State of play in the EU on GM-free food labelling schemes and assessment of the need for possible harmonisation, Final report, str. 37

Pro ostatní živočišné druhy platí krmení „Bez GMO“ od narození. Doby krmení pro drůbež na produkci masa mají stejný význam jako paušální doba 10 týdnů před porážkou, bez zahrnutí prvních tří dnů života. Přejít na krmení „Bez GMO“ dokumentuje producent před prvním dodáním na trh, včetně nákupu zvířat po přechodu na „Bez GMO“.

2.3.3 Krmení dle zásad „Bez genetické modifikace“

Dle legislativy ES smí být pro výrobu potravin nebo přísad do potravin živočišného původu „Bez genetické modifikace“ použita jen krmiva „Bez genetické modifikace“. Před přechodem na toto krmení jsou obvykle v podniku zavlečené nečistoty a zbytky krmiv, která mohou obsahovat GMO, které se musí systematicky odstranit, musí být provedeny analýzy rizik všech procesů, jejich rizik a sledovat zdroje kontaminace:

- prostřednictvím krmiv s povinným označováním GMO
- vlastními vypěstovanými krmivy (tj. zda je zajištěno, že jsou „bez genetické modifikace“)
- zavlečením a smísením provedeným jinými osobami nebo v procesech a zařízeních ve vlastním podniku.

Producent musí stanovit, provádět a dokumentovat opatření, která vyloučí možnost kontaminace a zavlečení GM krmiv, tj. důkladné čištění všech přístrojů, skladů, směšovacích zařízení, dopravních prostředků atd., které přicházejí do styku s krmivy.

Dochází-li v provozní jednotce nebo části provozu ke střídání krmení „Bez GMO“ a krmení GM krmivy, musí zajistit a dokumentovat umístění zbytkových GM krmiv a zajistit, že nedojde k následné kontaminaci produktu „Bez GMO“. Vyprázdnění zbytků při čištění zařízení a ev. další opatření musí provést po každé změně krmení „Bez GMO“ a prověřit to analýzami.

Bude-li zjištěno, že jedno zvíře bylo krmeno v průběhu nebo po uplynutí minimální doby krmení GMO krmivem, opakuje se doba jeho minimálního krmení od počátku, viz tabulka v kapitole 2.4.2. Podléhalo-li krmivo povinnému označení GMO, ale nebylo tak označeno, musí být zbytky krmiva ihned odstraněny nebo použity mimo produkci „Bez GMO“. Potravin, již dodané na trh (např. mléko „Bez genetické modifikace“) nemusí být staženy.

Závažnost přestupků kontroluje certifikační orgán podle následujících faktorů:

- povědomí zemědělce o značení krmiva a péče při přejímce krmiv
- zkrmené množství chybně deklarovaného krmiva a stupeň GMO podílu v krmivu
- doba krmení chybně deklarovaným krmivem.

2.3.4 Vyloučení smísení a záměny

2.3.4.1 Výroba a manipulace s produkty

Probíhá-li v podniku souběžná výroba nebo manipulace s produkty „Bez GMO“ a GMO, musí být dokumentovanými a prověřenými opatřeními na základě analýzy rizik zajištěna prevence kontaminace či záměny produktů. Interní kontroly pak ověřuje audit.

2.3.4.2 Krmení „Bez GMO“ a GM krmivem

Jsou-li v zemědělském podniku kromě krmení „Bez GMO“ krmena jiná zvířata GM krmivy nebo pěstují-li se v okolí GM rostliny, hrozí zvýšené nebezpečí zavlečení GMO a kontaminace krmivy, nářadím, dopravními prostředky, prachem atd. a producent musí přijmout dokumentovaná ochranná opatření.

Zásadně není povoleno současné krmení stejné kategorie zvířat krmivy obsahujícími GMO a krmivy bez GMO ve shodných ustájeních, výjimkou je používání nezaměnitelných krmiv (např. speciální krmivo pro mladé slepice a nosnice).

Producent musí mít zcela oddělené části provozu, kde jsou i krmiva odděleně skladována a manipulována tak, že nemůže dojít k záměně nebo kontaminaci s GM produkty (např. krmivo pro prasata tam, kde se krmí dojnice „Bez GMO“, sójový šrot).

Zemědělské podniky, které si vyrábí vlastní krmné směsi „Bez GMO“ i GM krmné směsi ve vlastním zařízení, musí dokumentovat opatření proti zavlečení či kontaminaci GMO a kontrolovat je rozborů na GMO.

Provozovatelé mobilních a stacionárních zařízení pro výrobu krmiv, kteří připravují jak GM, tak krmiva „Bez GMO“, ve stejném zařízení, musí provádět proplachování a čištění tak, aby do krmiva „Bez GMO“ nebyly zavlečeny GM organismy, opatření dokumentovat a kontrolovat jeho účinnost, např. rozborů.

2.3.5 Požadavky přechodu na „Bez GMO“ u dopravy, skladování a zpracování

Firma musí vyčistit nářadí, dopravní prostředky, sklady a zpracovatelské prostory, např. formou proplachovacích šarží, opatření musí dokumentovat a popř. ověřit rozborů.

3 Požadavky na certifikační orgány, auditory

Nezávislost při provádění certifikačních auditů u žadatelů o certifikaci zajišťují autorizované smlouvy podle Standardu „Bez GMO“ s certifikačními orgány, které ke splnění autorizace musí splnit níže stanovené požadavky. Certifikační orgány smluvně schvaluje Vlastník Standardu „Bez GMO“, tj. SKK.

3.1 Požadavky na certifikační orgán

Certifikační orgán musí prokázat platnou akreditaci dle normy ČSN EN ISO/IEC 17065 pro certifikaci produktů (např. certifikace bioproduktů, biopotravin a jejich výroby) a používat odborně kvalifikované, prověřené, kompetentní auditory. Požadavky na kvalifikaci auditorů má uvedeny ve své příručce řízení kvality pro provádění auditů podle Standardu „Bez GMO“ a v podkladech o školení a vzdělávání auditorů. Certifikační orgán archivuje všechny podklady, školicí materiály auditorů podle Standardu, popř. je předkládá Vlastníkovi (SKK) Standardu, který certifikační orgán autorizuje k provádění certifikací Standardu „Bez GMO“.

Každý autorizovaný certifikační orgán má k dispozici min. dva auditory, splňující kvalifikační požadavky dle kapitoly 3.2, mohou jimi být jak zaměstnanci, tak externí smluvní pracovníci, kteří nejsou ve střetu zájmů. Za jejich působnost plně odpovídá certifikační orgán.

Při provádění auditu a certifikaci podle Standardu musí být použit princip čtyř očí. Auditor nesmí sám definitivně rozhodnout o certifikaci na základě auditu, který sám provedl - certifikační orgán musí mít k dispozici pracovníky k přezkoumání zprávy z provedeného auditu, kteří rozhodují o udělení certifikátu.

Tito pracovníci a auditoři mají tyto povinnosti:

- zúčastnit se školení dle Standardu „Bez GMO“, které má platnost 2 roky, po této době musí absolvovat následné školení, jinak nemůže provádět svoji činnost podle tohoto Standardu.
- absolvovat školení při provedení změn ve Standardu podle aktuálních požadavků.

Auditory školí buď externí kvalifikovaný školitel, nebo interní kvalifikovaná osoba v certifikačním orgánu. Výsledky certifikačního atd. auditu musí být k dispozici do 8 týdnů po jeho vykonání, certifikační orgán je archivuje včetně následných činností ve své interní dokumentaci a to pro každý provedený audit podle Standardu (pravidelný audit: aktuální popis podniku vč. „Bez GMO“, kontrolní seznam, certifikát, vč. příloh relevantních pro certifikaci, dokumentaci dodatečného / namátkového auditu (kontrolní seznam vč. příloh relevantních pro certifikaci, certifikát).

K vystavení certifikátu je nutná zpráva z auditu, kontrolní seznam a příloha, obsahující kompletní informace o certifikovaném provozu. V případě jednání v rozporu s tímto ustanovením se použijí sankce, které jsou uvedeny ve smlouvě mezi certifikačním orgánem a SKK (nositelem Standardu „Bez GMO“).

3.2 Požadavky na auditory

Každý auditor musí provést min 5 úplných auditů dle Standardu u různých podniků během 2 let v zemědělství, výrobě krmiv či potravin), prokázat příslušné školení a kvalifikaci min. jedním z těchto certifikačních systémů: ISO 9001, QS, GLOBALG.A.P., GMP+, GTP, IFS, BRC, FSMS, ISCC EU.

Auditor smí provést audit ve stejném podniku nejvýše 3 x po sobě a nesmí provádět audit u výrobců, kde působil v posledních 2 letech jako poradce.

Auditor musí co nejprísněji zachovávat postupy, stanovené v dané společnosti a u certifikačního orgánu, týkající se důvěrnosti informací a záznamů.

Odůvodněné odchylky od požadavků na kvalifikaci schválí písemně Vlastník tohoto Standardu (SKK).

4 Audit

Provádění auditu se liší podle velikosti a výrobního zaměření podniku.

4.1 Plánování auditu

Auditor provede první zjišťování systému vlastní kontroly nadřazeného koordinátora, doplněné auditem a kategorizací rizik nebo u zemědělských podniků (živočišná výroba) či u jiných než zemědělských podniků, při tom zkontroluje:

- popis podniku a kategorizace rizik
- smlouvu mezi certifikačním orgánem a zákazníkem
- stanovení oblasti, časového rozsahu auditu dle velikosti podniku, charakteru činnosti, počtu lokalit a provede první certifikaci systému „Bez GMO“.

4.2 Provádění auditu

Úvodní schůzka zahrnuje minimálně:

- představení auditora a zúčastněných osob
- seznámení s plánovaným průběhem auditu
- vyjasnění zásadních otázek k průběhu auditu na obou stranách

Prověrka dokumentů 1:

- relevantní dokumentace podniku (organizační schéma, systém řízení kvality, dodací listy aj.)
- dodržování požadavků Standardu (deklarování surovin, systém vlastní kontroly, evidence, záznamy)

Prohlídka provozu:

- výrobních prostor a pracovišť, dotazování pracovníků
- kontrola požadavků Standardu (oddělené skladování a manipulace, identifikace rizik vnosu atd.)
- odběr vzorků, pokud je plánován

Prověrka dokumentů 2:

- kontrola množstevních toků, ev. kontrola dalších dokumentů a záznamů po prohlídce provozu

Závěrečná schůzka:

- souhrn zjištění z auditu a vyjasnění identifikovaných odchylek
- projednání nápravných opatření a lhůt pro nápravu
- vyjasnění ještě otevřených otázek
- potvrzení předmětu a rozsahu certifikace (vč. množství a jazykových mutací certifikátu)
- zpracování zprávy z auditu (může být provedeno po fyzickém auditu)

Činnosti před, v průběhu a po auditu se řídí interními požadavky certifikačního orgánu. Pro ukončení certifikace (udělení či zamítnutí certifikátu) je stanovena lhůta max. 8 týdnů po fyzickém provedení auditu dle Standardu „Bez GMO“ vč. vystavení certifikátu (viz čl. 3.1 Standardu).

4.2.1 Vypořádání zjištění z auditu (neshody)

Jsou-li při certifikaci zjištěny neshody s legislativou a požadavky Standardu a zjištění není v oblasti, která umožňuje reakci a nejedná se o požadavky Standardu, které znemožňují certifikaci, může předložit společnost do 40 dnů od auditu důkazy o vypořádání neshody, ověřené auditorem.

Při zjištěních auditu typu příležitost ke zlepšení, které nemají zásadní vliv na plnění požadavků Standardu, musí společnost reagovat do následujícího auditu. Při některých typech neshod může auditor konat následnou kontrolu tam, kde byla neshoda zjištěna k ověření opatření, stanovených auditorem.

4.3 Udělení certifikátu

Certifikační orgán je oprávněn k provedení dodatečného nebo namátkového auditu. Certifikát vystaví podniku, který s ním uzavřel smlouvu o provedení certifikačního auditu dle Standardu a absolvoval úspěšně audit (vč. odstranění neshod, nalezených při auditu).

Zprávu z auditu, osahující ev. odchylky (neshody), na které musí organizace reagovat ve stanoveném termínu, obdrží pověřená kontaktní osoba organizace, uvedená v žádosti o certifikaci. Zprávu o auditu může tato kontaktní osoba předat dalším zainteresovaným stranám, např. dodavatelům, odpovědným osobám za konkrétní provoz atp.

Vlastník Standardu akceptuje pouze certifikáty, vydané těmi certifikačními orgány, s nimiž má uzavřenu smlouvu o provádění certifikace podle Standardu.

4.4 Požadavky na certifikáty

Certifikát podle Standardu, viz příloha 1, má obsahovat následující informace:

- úplný název certifikačního orgánu, popř. i logo certifikačního orgánu
- název certifikovaného podniku a údaje o provozovnách, spadajících do auditu (seznam v příloze certifikátu)
- datum auditu a datum vystavení certifikátu, doba platnosti (konečné datum platnosti certifikátu)
- číslo certifikátu a rozsah platnosti
- kategorie certifikovaného podniku: výroba krmiv, logistika, zemědělství, zpracování/úprava
- údaje o shodě s prováděcí legislativou ES v oblasti GMO
- údaje o standardu „Bez GMO“ a číslo verze standardu, může být uvedena i značka „Bez GMO“
- členské číslo certifikačního orgánu
- jméno a podpis odpovědné osoby certifikačního orgánu
- identifikace vlastníka certifikátu.

4.5 Rozsah a platnost certifikátu „Bez GMO“

O rozsah platnosti certifikace žádá organizace a tento rozsah je ověřen při certifikačním auditu. Může zahrnovat druhy, resp. kategorie zvířat, produkty či služby (např. „obchod s xy (skupina produktů)“, výroba krmných směsí pro xy (uvedení skupiny), atp.). Produkty jsou na certifikátu uvedeny ve skupinách produktů.

Druh hospodářských zvířat.

U potravin je označení skupin produktů dle čl. 17 Nařízení EU 1169/2011, u zemědělských produktů dle Nařízení EU 1308/2013, doplněné národními předpisy. Není-li předepsáno určité označení, lze použít obvyklé označení, např. pro maso a masné výrobky či popisné nezavádějící označení.

Krmiva se značí dle kategorie krmiva a druhu zvířat, resp. kategorie zvířat, pro níž je krmivo určeno.

Rozšíření certifikace na nové kategorie produktů musí certifikační orgán potvrdit aktualizací certifikátu, může rozhodnout o provedení nové certifikace nebo o rozšíření kategorie v rozsahu certifikace dle předložené dokumentace, zahrnující rozšíření, a to na základě znalosti druhu provozu a jeho rizikovosti, složitosti procesů a charakteru požadavku.

Doba platnosti certifikátu je až do vystavení nového certifikátu recertifikací, která musí být provedena nejpozději 4 týdny před uplynutím doby platnosti stávajícího certifikátu. Níže jsou intervaly certifikace:

Kategorie podniku	Platnost certifikátu „Bez GMO“ dle kategorie rizika			Doplňující informace
	0	1	2	
Producenti potravin	1 rok	1 rok	1 rok	Kontrola dodavatelů (zemědělců) je dle vzorku viz kapitola 6.2.3
Zemědělské podniky (kromě účastníků nadřazeného koordinátora)	1 rok	1 rok	1 rok	Kontrola členů NK viz kap. 6.2.3
Produkce krmiv, obchod	1 rok	1 rok	1 rok	
Zpracování/úprava	1 rok	1 rok	1 rok	
Doprava, skladování,	1 rok	1 rok	1 rok	

5 Hodnocení požadavků

5.1 Oblast rostlinné výroby

Auditor hodnotí a prověřuje každý požadavek Standardu a jeho dodržování, popř. je doplní popisem zjištěné odchylky a vysvětlivkami pro zemědělce, která nápravná opatření musí být provedena.

5.2 Ostatní oblasti

Auditor hodnotí a prověřuje každý požadavek Standardu, a to v souladu se zahraničními požadavky (kompatibilita s nimi), viz příloha 13 a 14 takto:

Hodnocení	Popis	Body
A	Úplné splnění kritéria	10 bodů
B	Lehká až střední odchylka vůči stanovenému kritériu	5 bodů
C	Nesplnění nebo závažná odchylka vůči kritériu	-10 bodů
N.A.	není relevantní (musí být zdůvodněno proč)	-
riziko	Hrozí riziko odchylky	-15 % celkových bodů
KO	Riziko není zvládnuté, nejsou dodrženy zákonné požadavky	nesplněno

S výjimkou hodnocení „A“ auditor uvádí vysvětlení, proč je pro dané kritérium sníženo hodnocení.

Požadavky pro udělení certifikátu „Bez GMO“ jsou splněny, pokud je dosaženo 75 % a více z max. možných bodů a žádné z kritérií není KO.

Požadavky pro udělení certifikátu „Bez GMO“ nejsou splněny, jsou-li ve výrobě „Bez GMO“ prokazatelně zjištěny GMO.

Do komentářů auditor uvede související ověřené dokumenty, externí dokumenty auditované organizace, které plní požadavky Standardu „Bez GMO“, popř. jiného certifikovaného standardu.

5.3 Stanovení a realizace nápravných opatření

U hodnocení kategorie B a C a v případě rizika a hodnocení KO musí podnik stanovit nápravná opatření a lhůty k nápravě, které kontroluje certifikační orgán a rozhodne, zda je nutný nový, ohlášený i neohlášený audit dle charakteru zjištění. Odchylky B a C může podnik odstranit dodatečným předložením dokumentace, popř. doložit fotodokumentací.

U odchylek, které ohrožují bezpečnost systému „Bez GMO“ může být vystaven certifikát až po realizaci a prověrce provedených nápravných opatření v dohodnuté lhůtě, nestane-li se tak, může certifikační orgán platnost certifikátu pozastavit nebo certifikát odebrat, o čemž musí vždy informovat Vlastníka Standardu. Vlastník Standardu může zkontrolovat postupy certifikace, viz Přílohy 5 až 8.

Zvýšené riziko odchylek vůči Standardu zahrnuje tyto oblasti v podniku:

- nedostatečný systém vlastní kontroly,
- nedostatečně realizovaný plán odběru vzorků a rozborů,
- neúplný systém zpětné sledovatelnosti,

což je hodnoceno jako „KO“ - nesplnění požadavků a vyznačeno v kontrolních formulářích, viz příloha 14.

6 Kategorizace rizik, odběr vzorků

Kategorizace rizik je identifikace a hodnocení potenciálních zdrojů zavlečení GMO v procesech podniku.

Používání GMO produktů v podniku znamená vždy zařazení do vyšší kategorie rizika. Zemědělské podniky, logistické podniky a podniky zabývající se zpracováním jsou certifikačním orgánem zaříděny do třídy rizika dle kapitol 6.1 - 6.2. Se vzrůstajícím rizikem se zvyšuje četnost kontrol u zemědělských podniků a počet vzorků pro rozbor. Při každém auditu auditoři znovu prověřují stanovená kritéria pro kategorizaci rizik. Důkazy o provedeném hodnocení rizika musí být dokumentovány a potvrzeny v popisu podniku.

U rostlinné výroby se kategorizace týká pěstování plodin, např. obilovin, olejnin, zeleniny, ovoce, získávání semen a rostlinné sadby a možné kontaminace sklizně, např. šířením pylu.

6.1 Kritéria zařazení do kategorií

Jsou uvedena níže.

6.1.1 Kategorie rizika „0“ – žádné nebo malé riziko

v podniku nejsou používána žádná GM krmiva a suroviny

po zahájení krmení „Bez GMO“ se nepřechází na krmení GM krmivy

nákup a dodávky rizikových materiálů z hlediska GMO je pouze od výrobců a prodejců krmiv certifikovaných dle Standardu „Bez GMO“ nebo jiného systému, uznaného Vlastníkem Standardu zemědělské podniky používají stacionární či mobilní zařízení pro vlastní krmiva, zpracovávají prokazatelně výhradně krmiva bez GMO nebo jsou certifikována dle Standardu a využívají jen vlastní dopravu či externí dopravy, certifikované dle GMP+, QS nebo Standardu „Bez GMO“.

6.1.2 Kategorie rizika „1“ – střední riziko

podniky a výroby s prostorovým oddělením produktů „Bez GMO“ a GM produktů

v podniku nejsou používána žádná GM krmiva nebo jsou používána pouze dobře prostorově oddělená a zajištěná nezaměnitelná GM krmiva / suroviny

GM krmiva a suroviny nejsou ve stejných částech zařízení podniku

používané mobilní mícháreny, šnekové dopravníky, krmené vozy a ostatní doprava zpracovávají krmiva a suroviny „Bez GMO“ a provádějí dokumentovaná opatření k zamezení rizika kontaminace (čištění). Externí mobilní zařízení mají certifikát „Bez GMO“.

6.1.3 Kategorie rizika „2“ – vysoké riziko

podniky bez prostorového členění, ale s časovým oddělením produktů „Bez GMO“ a GM produktů

analýzy vzorků překročily limitní hodnoty v důsledku zanedbání opatření před zavlečením GMO

v provozu a zařízeních jsou používána zaměnitelná krmiva nebo suroviny s obsahem GMO

mobilní zařízení zpracovávají krmiva a suroviny „Bez GMO“ a obsahující GMO, podnik provádí opatření proti kontaminaci (např. proplachovací šarže, čištění). Externí mobilní zařízení míchající krmiva nemají certifikát dle Standardu

podnik provádí pravidelně změny v cyklu krmení „Bez GMO“ a GM v jedné části provozu

podnik odebírá suroviny od necertifikovaného výrobce nebo dodavatele bez prohlášení, viz příloha 2.

6.2 Odběr vzorků / intervaly auditu

6.2.1 Odběr vzorků a rozborů

Podniky (výrobce krmiv, logistický podnik, zemědělství a zpracování potravin) certifikované v systému „Bez GMO“ mají povinnost provádění rozborů na GMO v systému interní kontroly dle následujících podmínek¹.

¹ K zajištění homogenity, správnosti a objektivit odběru vzorku krmiva u zemědělce platí Nařízení Komise (ES) č. 152/2009 z 27. ledna 2009, kterým se stanoví metody odběru vzorků a laboratorního zkoušení pro úřední kontrolu krmiv, v ČR Vyhláška č. 415/2009 Sb. o stanovení požadavků na odběr vzorků a způsobu zveřejnění metod laboratorního zkoušení produktů ke krmení.

Uvedený počet vzorků / rozborů níže je minimální. Výsledky rozborů a z nich odvozená nápravná opatření, která na ně reagují, se prověřují auditem. Auditor má povinnost během auditu dle potřeby a vlastního uvážení odebrat doplňující vzorky.

Každý certifikovaný podnik musí mít individuální plán odběru vzorků (kdy četnost odběru vzorků a rozborů na GMO plyne z klasifikace rizik podniku a množství produktů), zahrnující záznamy o tom, kdy byly vzorky odebrány, provedeny rozbor, jejich výsledky a doklady k nim a plán vzorkování a rozborů do dalších období.

Pro první odhad zařazení do kategorie rizika může být použita Příloha č. 6, popř. 10 a 15.

Vzorky krmiv a krmných surovin v oblasti zemědělství odebírají společně dodavatel a odběratel; viz příloha 3, Záznam o odběru vzorků, popř. nadřízený koordinátor u svých podřízených producentů.

Platí požadavek, že jsou archivovány poslední 3 vzorky z 2 posledních měsíců a to na určeném, pro auditora snadno přístupném místě. Vzorky z pytlovaného zboží u kategorií logistika a zemědělství se neodebírají. Zpracovatelé archivují referenční vzorky z posledních 3 dodávek surových produktů, meziproduktů a hotových produktů, pro které je analytická zkouška GMO smysluplná.

Velikost referenčního vzorku je min. 1 kg vzorku krmiva či surovin pro jeho výrobu v režimu „Bez GMO“.

6.2.2 Četnost odběru vzorků krmiv u výrobců krmiv

Četnost se vztahuje pouze na kategorie zvířat a krmiva „Bez GMO“.

Kategorizace rizika podniku, vyrábějícího krmiva závisí na způsobu výroby: pracuje-li celý podnik s krmivy „Bez GMO“, hrozí podstatně menší riziko zavlečení GMO než tam, kde se vyrábí duálně.

Při používání mobilního zařízení je za odběr vzorků a rozbor odpovědný vlastník krmiva / zadavatel.

Tabulka uvádí minimální množství vzorků pro rozbor krmiv „Bez GMO“:

zkouška surového krmiva	stacionární výrobce krmiva			mobilní mícháreny smíšené krmivo	
	jednodruhov ^á krmiva	jednodruhov ^á a směsn ^á krmiva v t/rok	výroba pouze „Bez GMO“	Duální výroba kategorie 2	výroba „Bez GMO“ * Duální výroba
každá šarže kritických surovin	< 10 tis.	1 vzorek	5 vzorků	přežvýkavci: 1 na 1000 t jiní: 1 na 2500 t	přežvýkavci: 1 na 400 t jiní: 1 na 1200 t
	>10 tis. až 50 tis.	2 vzorky	10 vzorků		
	>50 tis. až 100 tis.	4 vzorky	15 vzorků		
	>100 tis. až 200 tis.	6 vzorků	20 vzorků		
	> 200 tis.	10 vzorků	25 vzorků		

* Nemusí se zajistit, jedná-li se výhradně o kvalitu certifikovanou dle Standardu „Bez GMO“.

6.2.3 Četnost odběru vzorků, ostatní

1.	Logistika	Zemědělství*	Zpracování**
třída rizika	směsn ^á krmiva	jednodruhov ^á a směsn ^á krmiva	
0	2 x rok	Každá dodávka	2 x rok
1	1 na 10 tis. t	Každá dodávka	6 x rok
2	1 na 10 tis. t	Každá dodávka	15 x rok

* Zemědělci, kteří odebírají potenciálně riziková krmiva pouze certifikovaná „Bez GMO“ a tato krmiva míchají ve stacionárních nebo mobilních míchárenách certifikovaných dle Standardu, jsou od vzorkování osvobozeni.

** Odběr vzorků se neprovádí, jsou-li zpracovávány jen suroviny, u nichž nelze technicky analyzovat žádné GMO.

6.2.4 Četnost rozborů

Základní odběr vzorků a rozbor krmiv z hlediska GMO nemusí být prováděn, pokud se pro výrobu potravin „Bez GMO“ používají pouze potenciálně riziková směsn^á a jednodruhov^á krmiva, certifikovaná dle Standardu.

Jsou-li ve výrobě potravin „Bez GMO“ používána zemědělci potenciálně riziková jedno druhová krmiva od výrobců necertifikovaných podle Standardu, musí zajistit Prohlášení dodavatele, viz příloha 2, pokud jej nemá, musí zajistit odběr vzorků, jejich archivaci a analýzu na GMO.

Vzorky skutečně používané suroviny dle šarže, analyzované účastníkem systému (nadřazený koordinátor, výrobce krmiv) s certifikátem podle Standardu, lze v zemědělském podniku „započítat“ jak do plánu vlastních rozborů, tak i do plánu rozborů nadřazeného koordinátora (např. mlékárna, balírna vajec).

Četnost rozborů vzorků krmiv u zemědělců, kteří jsou zařazeni v systému nadřazeného koordinátora (např. mlékárny): odebírají se vzorky dle určené skupiny rizikovitosti smluvního partnera (dodavatele), doporučení certifikačního auditu a dle vzorkovacího plánu NK, u třídy rizika 0 min. 1 x za 3 roky, u třídy rizika 1 min. 1 x za 2 roky, u třídy rizika 2 každý rok, pokud předchozí analýzy na GMO byly negativní.

Auditor rozhodne s ohledem na riziko o potřebě analýz dalších vzorků. Bere v úvahu:

používaná zařízení na mletí a míchání

vstupy potenciálně rizikových krmiv, viz příloha 4 od necertifikovaného výrobce

pravidelná změna mezi krmením „Bez GMO“ a GM v jedné části provozu.

Náklady za provedené vzorkování hradí certifikačnímu orgánu a zadavateli certifikace.

6.2.5 Požadavky na laboratoře

Laboratoře, provádějící rozborů GMO, musí mít akreditaci např. pro použití metod Real-time PCR aj. Pro certifikované subjekty je dostupný seznam laboratoří, uznávaných tímto Standardem.

Při hodnocení výsledků rozborů musí být vzata v úvahu standardní odchylka, aby se zohlednilo nehomogenní rozložení GMO v produktech (nařízení EU č. 691/2013) po odečtení rozšířené nejistoty měření.

6.2.6 Intervaly auditu zemědělské oblasti

Podle Standardu „Bez GMO“ jsou prováděny každoroční pravidelné ohlášené, popř. neohlášené audity, recertifikační audity. Interval auditu producentů v rámci auditu nadřazeného koordinátora závisí na kategorii rizika.

Kategorie rizika	Četnost auditů v zemědělské oblasti	Vzorkování smluvně zapojených zemědělců
0	každé 4 roky	25 % při certifikaci „Bez GMO“ 10 %, pokud má nadřazený koordinátor certifikaci IFS, BRC nebo FSMS, má provedeny plně interní audity u 100 % dodavatelů a 75 % podřízených producentů, je v kategorii 0 a 1
1	každé 2 roky	50 % při certifikaci „Bez GMO“ 25 %, pokud má nadřazený koordinátor certifikaci IFS, BRC nebo FSMS, má provedeny plně interní audity u 100 % dodavatelů a více než 50 % podřízených producentů, je v kategorii 0 a 1
2	každý rok	100 %

V případech zjištění závažného porušení zásad tohoto standardu nebo při nevyhovujících laboratorních výsledcích, může certifikační orgán rozhodnout o nutnosti vyššího vzorkování při dalším auditu.

6.3 Audit a certifikace v kategorii zemědělství

Pro zemědělské podniky jsou stanoveny následující možnosti auditu a certifikace:

samostatná certifikace zemědělského podniku,

audit a skupinová certifikace producentů v rámci nadřazeného koordinátora za těchto podmínek:

zemědělské podniky jsou smluvně začleněny k nadřazenému koordinátorovi, to mimo jiné znamená, že Standard je neprenositelný

pro výrobu „Bez GMO“ se používá systém interní kontroly výrobců a provádění rozborů GMO

nadřazený koordinátor uvádí na trh produkty dle Standardu „Bez GMO“. Uvádí-li na trh produkty certifikované dle Standardu také zemědělský producent (např. přímý prodej), bere se tato skutečnost v úvahu při výpočtu toku zboží při auditu nadřazeného koordinátora

pokud chce smluvní zemědělský producent prodávat jinému nadřazenému koordinátorovi produkty „Bez GMO“, musí mít k tomuto zajištění souhlas „vlastního“ nadřazeného koordinátora.

Byla-li na základě výsledků auditů odebrána certifikace nadřazenému koordinátorovi, není povoleno uvádění produktů podle Standardu „Bez GMO“ na trh nadřazenému koordinátorovi a zároveň všem k němu smluvně zapojeným podnikům (dodavatelům potravin).

6.3.1 Skupinová certifikace nadřazeného koordinátora (NK)

Postup je ve schématu přílohy 9 tohoto Standardu. V příloze 10 (oddělení provozů) a 15 je vzor analýzy rizika dodavatelů mléka „Bez GMO“ s kontrolou welfare a dále udržitelnosti a bezpečnosti produkce, viz příloha 11.

6.3.2 První zjišťování prováděné nadřazeným koordinátorem

Nadřazený koordinátor zpracuje popis smluvně zapojených podniků; kooperujících výrobců a podniků, provádějících úpravu, zpracování a logistiku. Každý jeho smluvně zapojený podnik tak zpracuje popis podniku a poskytne organizační schémata, popisy procesů atd.

Nadřazený koordinátor provede u 100 % zapojených podniků (dodavatelů potravin) první zjišťování (tj. vlastní kontroly na místě) svými vyškolenými pracovníky a první kategorizaci rizik svých producentů dle kapitoly 6.1. Certifikační orgán je schvaluje a ověřuje při auditu (první kategorizaci rizik producentů může provést také certifikační orgán, pak se při certifikačním auditu NK neprovádějí audity producentů NK).

Vzorkování prováděné při vlastní kontrole NK je v tabulce, kapitola 6.2.3 - intervaly auditu zemědělské oblasti. Platí, že každý rok musí být ze vzorku auditu vyloučeny v minulém období auditovaní producenti a vzata v úvahu kategorizace rizika (vyvážené rozdělení auditů na zapojené podniky).

6.3.3 První audit a certifikace

První zjišťování a vlastní kontroly prováděné NK hodnotí certifikační orgán dle kapitoly 6.2.3 :

Výsledky prvního zjišťování a vlastních kontrol se prověřují spolu s výsledky auditu, mj. dle vzniklých rozdílů a z nich se odvozují potřebná opatření. Certifikační orgán může s dostatečným zdůvodněním odmítnout první zjištění NK a trvat na 100 % prvního zjišťování certifikačním orgánem.

Certifikační orgán prověří úplnost popisů producentů NK a dle vlastního ověření auditu zařadí podniky do kategorie rizika (a tím intervalu auditu producenta pro následující audit).

Noví dodavatelé musí být vždy co nejdříve před dodávkou podrobeni prvnímu zjišťování NK a ověření auditem při nejbližším certifikačním auditu dle kapitoly 6.2.3 Standardu.

7 Požadavky systému „Bez GMO“

7.1 Všechny kategorie dodavatelského řetězce „Bez GMO“

7.1.1 Popis podniku

Musí být aktuální a obsahovat tyto informace o podniku, viz přílohy 5 až 8:

všechny suroviny a krmiva, v podniku vyráběná, skladovaná, dopravovaná a manipulovaná
receptury a specifikace vyráběných produktů „Bez GMO“ vč. jejich přepracování

přehled smluvních dodavatelů a subdodavatelů, zpracovatelů, zapojených do produkce „Bez GMO“

Informace mohou být listinné i elektronické. Při auditu se předkládají aktuální popisy podniku, zařízení a dokumenty, které jsou v nich zmiňovány.

7.1.2 Řízení odpovědností / organizační schéma

Struktura podniku, pracoviště a organizační schéma jsou písemné i elektronické, obsahují popis odpovědností za GMO a zastupitelnost a aktuální přehled všech osob v procesu „Bez GMO“ (i pomocné síly, učni apod.), které musí absolvovat školení podle jejich zapojení.

7.1.3 Vlastní kontrola a analýza rizik

Vlastní kontroly musí zohlednit případnou oddělenou manipulaci s GM produkty a produkty „Bez GMO“ - analogicky jako u HACCP se musí provádět analýza rizik, preventivní a kontrolní opatření správnosti označení a použití deklarace k identifikaci krmiva a surovin „Bez GMO“ či označení dle Standardu.

Vlastní kontrola (interní audit) podniku vyrábějícího krmiva musí zahrnovat:

evidenci všech surovin a krmiv „Bez GMO“ a GM

oddělení manipulace s těmito surovinami a krmivy při skladování, zpracování a dopravě identifikaci a vyloučení všech možností kontaminace a vnosu analýzu rizik s ohledem na určitá krmiva, země původu, výrobní procesy a parametry zařízení.

7.1.4 Plán odběru vzorků a rozborů

Vhodnost surovin, opatření k oddělení zboží a konečného produktu „Bez GMO“ se dokládá analýzami. Podnik musí mít plán analýz dle požadavků kapitoly 6.2.1 včetně způsobu odběru vzorků (druh vzorků, místa odběru vzorků, jméno osoby, která provedla odběr vzorků, velikost vzorků a četnost odběru, metody analýz.

7.1.5 Školení pracovníků

Všichni pracovníci zapojení do provozních operací „Bez GMO“ musí být před zahájením činnosti a průběžně 1 x ročně školeni dle Standardu, popř. interní dokumentace. Musí být dokumentovány a archivovány obsah školení, prezenční listiny se jmény účastníků a přednášejících, datem a místem školení.

7.1.6 Zpětná sledovatelnost

Je nutné kdykoli a bez prodlení jednoznačně identifikovat všechny produkty v podniku „Bez GMO“ a během 1 pracovního dne zpětně vysledovat ty produkty, již nenacházející se v podniku a získat přehledy o množství a toku zboží. Dle Nařízení (ES) č. 178/2002 musí být k dispozici tato data:

- informace o původu (země, dodavatel)
- tvorba šarží, pokud k ní dochází (vč. přepracování)
- informace o datu dodání a zákaznících, kterým bylo zboží dodáno.

7.1.7 Vstupní kontrola zboží

Na příjmu zboží musí být zajištěno, že všechny potenciálně rizikové suroviny a krmiva pro produkty „Bez GMO“ odpovídají požadavkům, viz aktuální přehled potenciálně rizikových surovin v příloze 4.

Pro kritické suroviny podnik zajistí potvrzení od dodavatele, např.:

- prohlášení o nepřítomnosti GMO v aktuálně dodávané partii, viz příloha 2, nebo Osvědčení „Bez GMO“
- aktuální průkazný certifikát dle Standardu, viz příloha 1, či jiného SKK uznávaného standardu
- informace na dodacím listu, že se jedná o produkt „Bez GMO“
- jednoznačná smluvní ujednání pro dodávky produktů „Bez GMO“
- výsledek rozboru potvrzující nepřítomnost GMO v aktuálně dodávané partii.

Přísady do krmiva a pomocné látky musí mít uvedeno, že produkt nepodléhá povinnému označování GMO.

7.1.8 Nápravná opatření / neustálé zlepšování

Podnik průběžně redukuje podíl náhodné kontaminace GMO vhodnými opatřeními k odstranění kontaminace GMO, na minimum. Přijatá opatření musí kontrolovat, ověřovat jejich funkčnost a po přiměřené době je hodnotit, což platí i pro nápravná opatření z auditu a pozitivní výsledky analýz.

7.1.9 Krizový management

Krizový management zahrnuje: analýzu potenciálního rizika, opatření pro případ krize, čísla pro nouzové volání, kontaktní údaje dodavatelů a zákazníků, interní systém pro zablokování reklamovaného zboží a jeho jednoznačnou identifikaci, systém rychlého informování zákazníků o konkrétním problému, popř. o neshodě se zásadami „Bez GMO“ s vlivem na bezpečnost a legálnost produktu „Bez GMO“.

7.1.10 Systém vlastní kontroly (interní audit)

V podniku, který je certifikovaný ve Standardu se provádí každý rok interní audit k prověření požadavků Standardu.

Osoby provádějící interní audity musí být školeny dle požadavků normy ISO 19011, kvalifikováni v provádění auditů dle standardů kvality krmiv nebo potravin (např. QS, GLOBALG.A.P., IFS, BRC, GMP+, ISCC EU) a požadavků Standardu. Musí být nestranní a nesmí auditovat svou vlastní práci.

7.2 Kategorie logistika (skladování a přeprava)

Obchodníci pouze zprostředkovávající prodej a dopravu zboží, ale jinak s ním nemanipulující nemusí být auditováni, jsou-li dodrženy požadavky kapitoly 2.3.3. Standardu, na rozdíl od těch, kteří s krmivy manipulují (např. přesklazení, pytlování). Musí zajistit zpětnou sledovatelnost zboží.

7.2.1 Popis podniku

Popis podniku musí být aktuální a obsahovat seznam provozoven, výrobních linek, externích procesů.

7.2.2 Vlastní kontroly a analýza rizik

Interní audity musí zahrnovat oblasti dle kapitoly 7.1.3 Standardu a specifikace pro všechny konečné produkty „Bez GMO“, písemně sjednané se smluvními partnery.

7.2.3 Dokumentace a archivování

Dokumenty a záznamy musí být čitelné, pravdivé a s vyloučením dodatečné manipulace, např. dodací listy, osvědčení o nezávadnosti, záznamy o výrobě a tocích materiálu (vč. přepracování), podklady o školení musí být archivovány min. po dobu 5 let od data vzniku, není-li zákonem stanovena delší doba.

7.2.4 Systém zpětné sledovatelnosti

Musí zahrnovat požadavky uvedené v kapitole 7.1.6 a záznamy o výrobě a množství.

7.2.5 Referenční vzorky

Podnik musí uchovávat v zapečetěných obalech referenční vzorky jak volně ložených, tak balených produktů dodaných zákazníkům, a to nejméně po dobu minimální trvanlivosti daného produktu viz kapitola 6.2.3 Četnost odběru vzorků, ostatní.

7.2.6 Oddělení toků zboží / vyloučení technicky zanedbatelných příměsí

Toky zboží musí být prostorově a časově odděleny a jednoznačně označeny, aby nedošlo k záměně. Při časovém oddělení musí být technologicky zajištěna minimalizace rizik zavléčení GMO, což musí být uvedeno v dokumentu, osahujícím prostorová, časová aj. opatření, a pravidelně interně ověřováno.

7.2.7 Nakládání s neshodnými produkty

V případě pozitivních výsledků analýz nebo identifikaci produktů, které nejsou ve shodě s požadavky „Bez GMO“ musí podnik před uvolněním zboží ošetřit vady označování a vyloučit neshodné produkty, v případě příměsí GMO v kritickém množství zavést dokumentovaná nápravná opatření a pravidelně je ověřovat při vlastní kontrole.

7.2.8 Řízení reklamací a stahování produktů

Reklamacie od zákazníků nebo z jiných stran, týkající se GMO musí být dokumentovány a vyhodnocovány, zavedena nápravná opatření včetně odpovědnosti za jejich realizaci. Jsou-li zjištěny závažné odchylky proti Standardu „Bez GMO“, které se ještě nacházejí v oběhu, musí být zajištěno stahování produktu, viz příloha informace pro zákazníky, popř. musí být neshodná krmiva vrácena na náklady jejich výrobce.

7.2.9 Deklarace na průvodní dokumentaci produktu

Na etiketách, výrobní dokumentaci, průvodní dokumentaci produktu, specifikacích atd. musí být správně uvedeno označení týkající se GMO podle nařízení (ES) č. 1829/2003, resp. 1830/2003.

Certifikovaný krmivářský podnik je oprávněn krmiva certifikovaná dle Standardu označit textem „Vyprodukováno bez GMO“ nebo značkou „Bez GMO“, viz obrázek 2, kapitola 1.1. Průvodní dokumentace zboží bez certifikátu, které dle nařízení (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003 nepodléhá povinné deklaraci, se doporučuje použít text: „Vhodné pro výrobu potravin „Bez genetické modifikace“.

7.2.10 Doprava (logistika)

Certifikovaný výrobce krmiv a obchodník pověří dopravou krmiv „Bez GMO“ externí přepravce pouze pravidelně kontrolované dle Standardu nebo min. QS či GMP+B4.

Doprava musí být dokumentována včetně prostorových, časových a logistických opatření a ověřována v rámci vlastní kontroly a doplněna o metody pro čištění a kontrolu čistoty ložné plochy. Dopravce musí dodržovat body 7.2.7 a 7.2.8 výše.

7.3 Kategorie zemědělství

7.3.1 Popis podniku

Eviduje provozní podmínky pro krmení „Bez GMO“, které jsou základem jak pro interní analýzu rizik, tak pro prověrku prováděnou externím auditorem.

Podnik při auditu předkládá aktuální popis organizace, zařízení aj. související dokumenty. Případné podstatné změny, důležité pro zařazení do kategorie rizik musí předat certifikačnímu orgánu a NK.

Jsou zohledněny body, které mohou vést k vnosu GM krmiv (např. osiva) a respektována zdravotní nezávadnost rostlinných vstupů a jejich udržitelnost, viz příloha 11.

Pokud se kromě krmiv „Bez GMO“ vyrábějí, skladují, zpracovávají nebo zkrmuji i krmiva s GMO, musí být zpracován přehled – náskres podniku, např. viz příloha 10, kdy jsou jasně patrné druhy zvířat, oddělení chovů a míst pro ustájení, sklady krmiv, zařízení pro výrobu krmiv a manipulace s nimi atd.

7.3.2 Řízení odpovědností / organizační schéma

Je popsáno v kap. 7.2.1., viz také příloha 15, vzor.

7.3.3 Objednávání krmiva

Objednávka krmiv musí být písemná, aby se zabránilo záměnám dle požadavků pro výrobu potravin „Bez GMO“.

Průvodní dokumentace dodavatele krmiva musí být označena v souladu s nařízením (ES) č. 1829/2003, resp. 1830/2003 a může deklarovat že „Krmivo je vhodné pro výrobu potravin označených „Bez GMO“, či deklaraci dle tohoto Standardu s označením „Bez GMO“, v případě stálého dodavatele lze toto nahradit Prohlášením o splnění parametrů „Bez GMO“ pro více dodávek, viz příloha 2, vždy však musí být uvedena časová platnost prohlášení.

7.3.4 Systém vlastní kontroly

7.3.4.1 Přehled stavu zvířat a dodržování minimální doby krmení

Zaevidovány musí být všechny druhy zvířat určené k produkci potravin a jejich krmení ve shodě se Standardem „Bez GMO“ nebo nikoli. U nakoupených zvířat musí podnik dodržet a dokumentovat minimální doby krmení (viz kapitola 2.3.2), popř. zkontrolovat při nákupu zvířat dodržení minimální doby krmení „Bez GMO“, u předchozího vlastníka, doložené např. jeho potvrzením.

7.3.4.2 Krmné dávky

Pro všechny druhy a kategorie zvířat musí mít podnik přehled krmných dávek pro každý druh zvířat samostatně, to platí i u druhů/kategorií zvířat v různé fázi života, kdy se používají různé krmné dávky. Složky krmiva musí být přesně označeny typem a výrobcem krmiva), nikoliv „krmivo pro dojnice“, nebo „řepka“ místo „řepkový extrahovaný šrot“.

7.3.4.3 Seznamy krmiv

Podnik musí vést aktuální seznam všech používaných krmiv, jejich původu a účelu použití (druh zvířat/kategorie zvířat) ke kontrole dokladů každé dodávky krmiva či osiva „Bez GMO“.

Aktuální seznam krmiv obsahuje i krmiva vlastní výroby a nakupovaná semena a rostliny. Je popř. doplňován o nová krmiva a vyřazována stará, již spotřebovaná krmiva, datum prvního nákupu a spotřeby. Alternativou je seznam krmiv jako chronologický soubor faktur a dodacích listů.

7.3.4.4 Externí poskytovatelé služeb

Externí poskytovatelé služeb, např. mobilní mícháreny, dopravci a společnosti poskytující stroje mohou způsobit zavlečení GMO, je-li v nich zpracováváno krmivo obsahující GMO a krmivo „Bez GMO“. Týká se to i používání olejů a dalších kapalných komponent, neobsahujících GMO, způsob a sled proplachů.

Podnik musí pověřit externí dopravou krmiv jen dopravce dle kapitoly 7.2.10.

7.3.5 Školení pracovníků

je dle kapitoly 7.1.5 výše.

7.3.6 Dokumentace a archivování

Dodací listy, faktury za provozní prostředky (např. osivo), průvodní dokumenty krmiv, objednávky, deklarace atd. musí být archivovány min. 5 let od data vzniku, není-li zákonem stanovena delší doba.

7.3.7 Plán odběru vzorků a rozborů

Požadavky níže jsou závazné pouze pro ty zemědělské podniky, které nejsou zapojeny do certifikace nadřazeného koordinátora: podnik musí mít plán analýz na základě analýzy rizik dle kapitoly 6.2.1.

7.3.8 Systém zpětné sledovatelnosti

Musí zahrnovat požadavky uvedené v kapitole 7.1.6.

7.3.9 Vstupní kontrola zboží

Při příjmu zboží se musí kontrolovat, že všechny potenciálně rizikové suroviny a krmiva odpovídají požadavkům „Bez GMO“, mít k dispozici důkazy na příslušných dokladech krmiv a osiv, v průvodní dokumentaci, viz aktuální přehled potenciálně rizikových surovin, viz Příloha 4.

Pro zaručení zpětné sledovatelnosti se musí kontrolovat úplnost údajů na dodacích listech krmiv a chronologicky je ukládat. Mobilní zařízení musí potvrdit dodržení požadavků a dokumentovat proplachovací šarže. U kritických surovin a krmiv s certifikací dle Standardu, aj. uznaného standardu, odpadá povinnost odběru vzorků a rozborů dle požadavků v kapitole 6.2.1.

7.3.10 Oddělení toků zboží / vyloučení smísení

Krmiva, nevhodná pro výrobu potravin „Bez GMO“, se nesmí dostat do toku surovin nebo krmiv, určených pro výrobu potravin „Bez GMO“, tj. toky zboží musí být prostorově a časově odděleny a všechny produkty musí být jednoznačně označeny.

Časově souběžné skladování je možné pouze při prostorovém oddělení a technologicky minimalizováno zavlečení GM materiálů, tj. musí být:

- vozidla prokazatelně na sucho čištěna po přepravě volně loženého GM krmiva
- při pravidelné změně mezi krmením „Bez GMO“, a GM krmením v jedné provozní jednotce prováděna a dokumentována opatření, uvedená v kapitole 2.4.3.

Technologické kroky musí podnik doložit písemně s uvedením prostorových, časových a jiných opatření. Jejich účinnost musí pravidelně prověřovat interní kontrolou a brát v úvahu výsledky zkoušek na GMO.

7.3.11 Výstupní kontrola zboží

Pracovníci musí znát stav GMO v krmivech a stav zvířat od příjmu krmiva přes živočišnou výrobu až po dodávky živočišných produktů. Musí zajistit, aby podnik opouštěly jen produkty, plně odpovídající požadavkům „Bez GMO“, a byly dodržovány minimální doby krmení po nákupu zvířat nebo změně krmení.

Etikety krmiv musí mít v souladu s EU legislativou pozitivní označení těch produktů, které obsahují GMO *v souladu s Nařízením Evropského Parlamentu a Rady (ES) č.1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech a Nařízením Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 ze dne 22. září 2003*

o sledovatelnosti a označování geneticky modifikovaných organismů a sledovatelnosti potravin a krmiv vyrobených z geneticky modifikovaných organismů.

Dodavatel (výrobce) krmiv může popř. vydat Prohlášení chovateli:

Prodávající prohlašuje, že zboží, které dodá kupujícímu podle této smlouvy, bude zboží vyrobeno bez použití geneticky modifikovaných organismů ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003.

Prodávající se zavazuje, že umožní kupujícímu a kontrolnímu, certifikačnímu, nebo jinému správnému orgánu kontrolu této vlastnosti zboží za podmínek dodržení Nařízení komise (ES) č. 152/2009 týkající se stanovení metod odběru vzorků a laboratorního zkoušení pro úřední kontrolu krmiv.

Označení tohoto zboží výrobcem na etiketě bude uváděno v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003.

U dodavatelů, jejichž živočišné produkty pocházejí ze systémů, kde je možný přechod z výroby „Bez GMO“ a s GMO (např. produkce vajec při stále znovu začínajících dobách krmení), musí uvádět u každé dodávky na průvodní dokumentaci správné označení dle nařízení (ES) č. 1830/2003.

7.3.12 Nakládání s neshodnými produkty

Je shodné s kapitolou 7.2.7.

7.3.13 Nápravná opatření

Je shodné s kapitolou 7. 1. 8.

7.3.14 Řízení reklamací a stahování produktů

Je shodné s kapitolou 7.2.8 - je-li zemědělský podnik zapojen do certifikace nadřazeného koordinátora, musí ho informovat včetně projednání nápravných opatření.

7.3.15 Krizový management

Je povinný pouze pro zemědělské podniky, které nejsou zapojeny do certifikace nadřazeného koordinátora a řídí se kapitolou 7.1.9.

7.3.16 Zajištění systému vlastní kontroly (interní audit)

Podnik provádí roční interní audit k prověření požadavků Standardu. Interní auditoři musí být prokazatelně školeni dle tohoto Standardu „Bez GMO“ a být nestranní – nesmí auditovat vlastní práci.

7.4 Požadavky na kategorii zpracování / úpravy

7.4.1 Popis podniku

Popis podniku podle kapitoly 7.1.1 musí být aktuální a obsahovat:

organizační schéma s uvedením všech kompetencí
přehled všech přísad a komponent „Bez GMO“ vč. přepracování, schválení receptur a změny receptur
odpovědnou osobou.

7.4.2 Vlastní kontrola a analýza rizik

Je dle kapitoly 7.1.3. U dodavatelů aromat, enzymů, kultur mikroorganismů, doplňkových látek, pomocných technických látek a ostatních potravinových přísad vyžaduje certifikát ve smyslu dodržení předpisů Standardu, popř. Prohlášení dodavatele o nepřítomnosti GMO, vzor, viz příloha č. 2.

7.4.3 Plán odběru vzorků a rozborů

Podnik musí mít plán analýz podle provedené analýzy rizik, zahrnující požadavky kapitoly 6.2.1 a popis odběru vzorků (druh vzorků, místa odběru, jméno osoby, která provedla odběr vzorků, velikost vzorků, četnost odběru vzorků a metody pro jejich analýzu).

Používání GM krmiv není v živočišných produktech (mléko, maso a vejce) obecně prokazatelné.

Potravinářský podnik, který zpracovává suroviny živočišného původu, povinně kontroluje spolehlivé oddělení produktů „Bez GMO“ a GM. Zajišťuje Prohlášení, certifikáty a Osvědčení „Bez GMO“ od dodavatelů přísad do potravin.

Při skupinové certifikaci musí nadřazený koordinátor zpracovat v systému vlastní kontroly plány analýz a zajistit jejich realizaci, viz kapitola 6.2.1. pro smluvně zapojené zemědělské podniky. Zkrmuje-li zemědělský podnik jen směsné krmivo „Bez GMO“ nebo nerizikové jednodruhové krmivo, nemusí

provádět odběr vzorků a rozbor krmiv z hlediska GMO. Jsou-li však zkrmována potenciálně riziková (jednodruhová) krmiva od dodavatelů necertifikovaných „Bez GMO“, musí pro ně zajistit odběr vzorků a jejich analýz z hlediska obsahu GMO.

7.4.4 Dokumentace a archivování

se řídí kapitolou 7.2.3.

7.4.5 Systém zpětné sledovatelnosti

Musí zahrnovat požadavky uvedené v kapitole 7.1.6 a informace:

- o původu včetně dokladů k označení „Bez GMO“
- o používaných surovinách, přídatných a pomocných látkách a jejich původu (vč. přepracování)
- o komunikaci předřazených a následných stupňů.

7.4.6 Vstupní kontrola zboží

Řídí se kapitolou 7.1.7. Každá dodávka musí mít od dodavatele potvrzení, že splňuje požadavky pro používání potravin/komponent živočišného původu, certifikovaných dle Standardu, popř. jiného uznaného rovnocenného standardu. Pro komponenty jiného, než živočišného původu může být důkaz podán:

- průkazným obecným potvrzením o dodaném zboží, které dodavatel vystaví jednou ročně
- poznámkou na dodacím listu a jednoznačnou smluvní úpravou.

Dokumenty musí potvrzovat, že použité přísady, přidané látky a pomocné látky nejsou GMO, nejsou tvořeny GMO a nebyly vyrobeny z GMO, ani jejich prostřednictvím, doklad může být předán na formuláři dle přílohy č. 2 nebo na obdobném dokumentu, obsahujícím min. požadované informace.

Jsou-li k dispozici osvědčení výrobce pro aroma, enzymy, kultury mikroorganismů, přídatné nebo pomocné látky, platná na delší období, musí podnik 1 x ročně prověřit jejich platnost, a zda nedošlo ke změně specifikace výrobku.

U dodavatelů, jejichž zboží pochází z výrobních systémů, kde je možný přechod z výrobních podmínek „Bez GMO“ na podmínky GMO (např. produkce vajec při stále znovu začínajících dobách krmení), musí producent uvést v průvodní dokumentaci správné značení.

7.4.7 Oddělení toků zboží k vyloučení smísení

Je dle kapitoly 7.3.10.

7.4.8 Výstupní kontrola zboží

Na specifikacích, výrobní a průvodní dokumentaci, etiketách atd. musí podnik zkontrolovat správné označení dle nařízení (ES) č. 1831/2003. V reklamě a při uvádění na trh smí podnik používat údaj „Bez genetické modifikace“ nebo značku „Bez GMO“ dle deklarace „Bez GMO“ s ohledem na čl. 7 (Uvádění nezavádějících informací) nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

7.4.9 Nápravná opatření / neustálé zlepšování

se řídí kapitolou 7.1.8.

7.4.10 Řízení reklamací a stahování produktů

Je shodné s kapitolou 7.2.8.

7.4.11 Krizový management

řídí se kapitolou 7.1.9.

7.4.12 Zajištění systému vlastní kontroly (interní audit)

Podnik musí každoročně provádět interní audit dle požadavků Standardu, viz kapitola 7.1.10.

8 Pravidla pro dovoz z EU a třetích zemí

Dováží-li se z EU zboží, které má být označeno značkou nebo textem „Bez GMO“, musí dovozce sledovat právní požadavky těchto zemí a porovnat je s tímto Standardem. Dováží-li produkty, označené dle jiného certifikačního standardu „Bez genetické modifikace“, musí tento standard přezkoumat dle požadavků

kapitoly 2.3. Dodavatel z třetích zemí musí předat potvrzení dle přílohy 2, popř. certifikaci produktu „Bez GMO“ a atesty na GMO k dané šarži.

9 Seznam příloh Standardu „Bez GMO“

Příloha č. 1	Certifikát „Bez GMO“, vzor (česká a anglická verze)
Příloha č. 2	Prohlášení dodavatele - potravinářské přísady a pomocné látky, vzor
Příloha č. 3	Záznam o odběru vzorků
Příloha č. 4	Riziková krmiva a suroviny
Příloha č. 5	Popis provozu - Produkce potravin „Bez GMO“ - Zemědělství - Produkce mléka
Příloha č. 6	Popis provozu - Produkce potravin „Bez GMO“ - Výroba krmiv / obchod s krmivy
Příloha č. 7	Popis provozu - Produkce potravin „Bez GMO“ – Logistika
Příloha č. 8	Popis provozu - Produkce potravin „Bez GMO“ – Zpracování / úprava
Příloha č. 9	Schéma skupinové certifikace nadřazeného koordinátora
Příloha č. 10	Schéma procesu nadřazeného koordinátora, např. při produkci „Bez GMO“ mléka
Příloha č. 11	Interní audit prvovýrobce zemědělských komodit (GMP+, GTP, ISCC, „Bez GMO“)
Příloha č. 12	Stahování produktu „Bez GMO“, vzor
Příloha č. 13	Činnosti v oblasti „Bez GMO“ v člancích řetězce potravin
Příloha č. 14	Kontrolní formuláře pro kategorie certifikace A1 - obchod / obchod s krmivem, A2 - zemědělství / produkty zvířat, A3 - logistika (doprava, skladování), A4 - zpracování / úprava
Příloha č. 15	Analýza rizika jednotlivých dodavatelů mléka „Bez GMO“, auditní dotazník, vzor
Příloha č. 16	Podíl podniků, podléhajících kontrole na určené úrovni rizika
Příloha č. 17	Registrační formulář k certifikaci „Bez GMO“, vzor

10 Související dokumenty

ČSN EN ISO/IEC 17065 Posuzování shody - požadavky na orgány certifikující produkty, procesy a služby
ISO/TS 34700:2016 – Dobré životní podmínky zvířat - Obecné požadavky a pokyny pro organizace v potravinovém řetězci (Animal welfare management – General requirements and guidance for organizations in the food supply chain)

EUROPEAN COMMISSION: State of play in the EU on GM-free food labelling schemes and assessment of the need for possible harmonisation, Final report, str. 37

Nařízení vlády ČR 351/2012 o kritériích udržitelnosti

PŘÍLOHY

CERTIFIKÁT

Název certifikačního orgánu

tímto potvrzuje, že organizace

Název společnosti

Adresa

splňuje požadavky Standardu „Bez GMO“, verze 1.0

Pro kategorii certifikace:

Produkce potravin

Oblast produkce/produkt:

Produkce mléka

Datum auditu: 01.01.2017
Platnost certifikátu do: 01.01.2018
Číslo certifikátu: CZCert_012/2017

Číslo certifikačního orgánu: CZ0012017

Místo a datum

Místo a datum vydání

Odpovědná osoba certifikačního orgánu

Razítko, podpis certifikačního orgánu

Název certifikačního orgánu a jeho adresa

Standard „Bez GMO“:

Spolek pro komodity a krmiva, Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1- Nové Město
IČ: 493 66 386, Spisová značka: L 63007 vedená u Městského soudu v Praze

Příloha certifikátu

Tato příloha je platná pouze ve spojení s certifikátem:

Číslo certifikátu: Sem a zadejte text. Ze dne: 01.01.2017

Certifikované lokality

Název	Adresa lokality	Typ produkce / produkt
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.

CERTIFICATE

Name of the certification body

certifies that company

(Legal) Name of the company

Address of the company

complies with the requirements of the Standard „Non GMO“, version 1.0

For Category of Certification:

Food production

Production Category/Product:

Milk Production

Date of Audit: 1/1/2017
Certificate is valid to: 1/1/2017
Certificate No.: CZCert_012/2017

Certification body No.: CZ0012017

Place, Date

**Name of responsible person in
Certification Body**

Place and date of issue

Stamp, Signature of issuing party

Name of certification Body and Address

Standard „Non GMO“:

Commodities and Feed Association, Opletalova 1535/4, 110 00 Prague 1
Reg. No.: 493 66 386, Registered: L 63007 by Municipal court in Prague

Annex to the certificate

This annex is only valid in connection with the certificate:

Certificate number: Sem a zadejte text. issued on: 1/1/2017

Certified sites

Legal name	Address	Type of production/Product
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.

Standard „Non GMO“:

Commodities and Feed Association, Opletalova 1535/4, 110 00 Prague 1
Reg. No.: 493 66 386, Registered: L 63007 by Municipal court in Prague

CERTIFIKÁT

Název certifikačního orgánu

tímto potvrzuje, že organizace

Název společnosti

Adresa

splňuje požadavky Standardu „Bez GMO“, verze 1.0

Pro kategorii certifikace:

Výroba krmiv

Oblast produkce/produkt:

Produkce mléka

Datum auditu:

21. 1. 2017

Platnost certifikátu do:

21. 1. 2018

Číslo certifikátu:

CZCert_012/2017

Číslo certifikačního orgánu:

CZ0012017

Místo a datum

Místo a datum vydání

Jméno Odpovědné osoby cert. orgánu

Razítko, podpis certifikačního orgánu

Standard „Bez GMO“:

Spolek pro komodity a krmiva, Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1- Nové Město
IČ: 493 66 386, Spisová značka: L 63007 vedená u Městského soudu v Praze

Název certifikačního orgánu a jeho adresa

Příloha certifikátu

Tato příloha je platná pouze ve spojení s certifikátem:

Číslo certifikátu:

Klikněte nebo klepněte sem a
zadejte text.

Ze dne:

Klikněte nebo klepněte sem a
zadejte datum.

Certifikované lokality

Název	Adresa lokality	Typ produkce / produkt
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.
Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.	Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Standard „Bez GMO“:

Spolek pro komodity a krmiva, Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1- Nové Město
IČ: 493 66 386, Spisová značka: L 63007 vedená u Městského soudu v Praze

CERTIFICATE

Name of the certification body

certifies that company

(Legal) Name of the company

Address of the company

complies with the requirements of the Standard „Non GMO“, version 1.0

For Category of Certification:

Feed Production / Trading

Production Category/Product:

Milk Production

Date of Audit: 1/1/2017
Certificate is valid to: 1/1/2017
Certificate No.: CZCert_012/2017

Certification body No.: CZ0012017

Place, Date

**Name of responsible person in
Certification Body**

Place and date of issue

Stamp, Signature of issuing party

Name of certification Body and Address

Standard „Non GMO“:

Commodities and Feed Association, Opletalova 1535/4, 110 00 Prague 1
Reg. No.: 493 66 386, Registered: L 63007 by Municipal court in Prague

Annex to the certificate

This annex is only valid in connection with the certificate:

Certificate number: Sem a zadejte text. issued on: 1/1/2017

Certified sites

Legal name	Address	Type of production/Product
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.
Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.	Sem a zadejte text.

Standard „Non GMO“:

Commodities and Feed Association, Opletalova 1535/4, 110 00 Prague 1
Reg. No.: 493 66 386, Registered: L 63007 by Municipal court in Prague

Standard „Bez GMO“	Prohlášení dodavatele, vzor dle Standardu „Bez GMO“ pro: Složky potravin	Příloha č. 2
-------------------------------	--	---------------------

Informace o výrobci / dodavateli			
Název dodavatele:		IČ:	
Jméno odpovědné osoby:		Telefon:	
Ulice a číslo popisné:		E-mail:	
Město, PSČ:		Země:	

Informace o produktu			
Potvrzujeme, že následující produkt a všechny jeho složky			
Název produktu:			
Ev. číslo produktu:			
Specifikace produktu:			
Obsahující tyto složky:			
Osvědčení „Bez GMO“	☐ Ne	☐ Ano	Číslo osvědčení
Poslední organismus(y) schopný(né) reprodukce*			

* Uvedte poslední organismus schopný reprodukce pro všechny složky produktů, použité ve výrobě.

1.	Produkt, potraviny a složky potravin, používané k výrobě neobsahují geneticky modifikované organismy (GMO) a nejsou z nich vyrobeny. Přenos z geneticky modifikovaných organismů je tolerován v případě, že obsah GMO je pod stanovený nařízením komise 619/2011, popř. jsou k dispozici výsledky analýz pro šarže, získané dle požadavků Standardu „Bez GMO“ a nevykazují žádnou genetickou modifikaci.
2.	Je-li potravina nebo složka potraviny živočišného původu, nebylo v požadovaném časovém období, uvedeném ve Standardu „Bez GMO“, zvířatům dáno žádné krmivo z geneticky modifikovaných organismů.
3.	Nejsou používány žádné potraviny, potravinářské složky vyrobené z GMO.

K dispozici jsou doklady o splnění požadavků v bodech 1 až 3 výše pro výše uvedený produkt, je dodržován Standard "Bez genetické modifikace". Se zákazníkem je smluvně sjednáno, že budou ihned předány informace v případě, že toto Prohlášení bude změněno nebo zrušeno.

Beru na vědomí, že certifikační nebo licenční orgán může ověřit správnost tohoto Prohlášení a odebrat vzorky pro ověřovací analytický rozbor.

Jméno: _____ Pozice: _____ Místo a datum: _____

Podpis _____ Razítko _____

Standard „Bez GMO“	Záznam o odběru vzorků	Příloha č. 3
-------------------------------	-------------------------------	---------------------

Informace o společnosti - dodavatel			
Společnost:		popř. razítko společnosti	
Jméno osoby provádějící vzorkování:			
Osoba účastnící se vzorkování za dodavatele:		Identifikační číslo dodavatele:	

Informace o společnosti – zákazník / odběratel	
Společnost:	
Jméno osoby provádějící vzorkování:	
Osoba účastnící se vzorkování za zákazníka:	

Informace o vzorku	
Místo odběru vzorku: (popř. náčrt místa odběru)	
Typ vzorku	☐ Krmivo ☐ Komodita (semena) ☐ Složky / doplňky pro výrobu
Typ / popis	
Výrobce (příp. datum výroby)	
Číslo šarže (partie) nebo interní identifikační číslo	
Doba použitelnosti (je-li k dispozici)	
Složení *, popř. seznam v příloze	

* U vzorků krmiv z mobilní mícháren krmiv na farmách musí být přiložen protokol o míchání se specifikací složek a datum míchání. V případě nakoupených krmiv, osiv a přísad musí být přiloženy specifikace podle štítků, nákladních listů atp.

Identifikace vzorků – specifická čísla	
Kontejnery se vzorky musí být označeny identifikačním číslem vzorku, datem odběru vzorků a číslem zařízení	
Vzorek č. 1	
Vzorek č. 2	
Vzorek č. 3 zůstane ve společnosti nebo na dohodnutém místě	

Místo a datum

Podpis společnosti nebo zástupce

Podpis osoby odebírající vzorek

Standard „Bez GMO“	Riziková krmiva a suroviny	Příloha č. 4
-------------------------------	-----------------------------------	---------------------

Za riziková krmiva a suroviny jsou považovány podle Standardu „Bez GMO“:

1. Jakékoliv krmivo (jednosložkové a krmná směs) od výrobců krmiv s dvojí výrobou, tj. výrobci používající oba druhy surovin, tj. suroviny, na které se vztahuje povinnost označování podle nařízení (ES) č 1829/2003 a č 1830/2003 a ty suroviny, které nejsou předmětem označení tj. „Bez GMO“.
2. Krmiva a suroviny dovezené ze zemí mimo EU, které jsou schváleny jako geneticky modifikovaná krmiva pro zvířata v EU (sója, řepka, kukuřice, řepa cukrovka a produkty bavlníku).
3. Evropská krmiva a suroviny s oprávněním k pěstování geneticky modifikovaných odrůd (produkty z kukuřice).
4. Evropská krmiva a suroviny bez oprávnění k pěstování GM odrůd, které představují riziko kontaminace v případě, že jsou dováženy (domácí sója nebo olejniny).
5. Evropské krmné suroviny a odrůdy, neschválené pro pěstování GMO, ale pocházející ze zemí, kde je vysoké riziko nelegálního pěstování GMO pro odrůdy stejné rostliny (např. aktuálně sója z Rumunska, Ukrajiny).
6. Výjimkou z bodu 1-3 jsou krmiva a suroviny z ověřených kultur (nemožnost jejich pěstování i přes povolení k pěstování (brambory)).
7. Výjimkou z bodu 3 a 4 jsou krmiva a suroviny, které přímo produkuje výrobce v zemi pěstování, kde je pěstování GM rostlin zakázáno a krmiva a suroviny nebyly zpracované třetími stranami ani komerčně dopravovány.

Standard „Bez GMO“	Popis provozu, Produkce potravin, vzor	Příloha č. 5
-----------------------	--	--------------

Pro popis provozu, jeho zařazení do kategorie lze obecně použít i kombinaci speciálních příloh 10 a 15 Standardu „Bez GMO“, individuálně zpracovaných nadřazeným koordinátorem pro danou produkci (mléko), které pro živočišnou výrobu zahrnují body k hodnocení welfare producenta.

Část 1 INFORMACE O SPOLEČNOSTI				
Název společnosti:			IČ:	
Číslo dodavatele:			veterin. číslo:	
Adresa:			Stát:	
Kontaktní osoba, její telefon, popř. e-mail:				
INFORMACE O PRODUKTU				
Druh a množství produktů vyráběných bez GMO: (např. kravské mléko, vepřové maso, vejce)				
Množství produkce „Bez GMO“ v %				
Je podnik certifikovaný jako součást nadřazeného koordinátora (NK)	☐ Ne	☐ Ano	název NK:	
Zařízení s jinou adresou, podniky zapojené do partnerské produkce, <u>popř. seznam v příloze</u>				
Zodpovědný zaměstnanec systému „Bez GMO“				
Jiné certifikace	☐ Ne	☐ Ano	Jaké:	
Část 2 ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA				
Druhy zvířat / Kategorie zvířat	Aktuální množství	Zajištění minimální doby krmení pro přechod na systém „Bez GMO“, konkrétní opatření i pro ev. nakoupená produkční zvířata	Krmivo	
			Označená jako GM (ano/ne)	„Bez GMO“ (ano/ne)
Dojnice				
Plemenné /chovné jalovice				
Nedojené otelené krávy				
Výkrm skotu				
Telata (do 6 měsíců)				
Ostatní kategorie zvířat:				
(Název)				
(Název)				
(Název)				
(Název)				
Část 3 SEZNAM KRMNÝCH DÁVEK PRODUKCE „Bez GMO“, <u>popř. vlastní seznam</u>				
Úplný název krmiva, % hlavních složek	Vlastní produkce	Nákup (dodavatel a jeho adresa)	Druh zvířat, životní fáze	Prohlášení, Osvědčení „Bez GMO“ pro krmivo, surovinu
	☐ Ne ☐ Ano			☐ Ano ☐ Ne
	☐ Ne ☐ Ano			☐ Ano ☐ Ne
	☐ Ne ☐ Ano			☐ Ano ☐ Ne
Část 5 PŘENOS, SMÍŠENÍ A STŘÍDÁNÍ				
Jsou-li v areálu podniku k dispozici nějaká geneticky modifikovaná krmiva, seznam těchto krmiv:				

Standard „Bez GMO“	Popis provozu, Produkce potravin, vzor	Příloha č. 5
-------------------------------	---	---------------------

Druh zvířete /kategorie	Úplný název krmiva	Střídá se krmení „Bez GMO“ a GM krmivem v jedné výrobě? (ano/ne)	Období přechodu (věk zvířete v týdnech)

Riziko přenosu GM krmiv, smíchání nebo záměny s krmivem "Bez GMO" ano/ne – viz plány skladovacích a výrobních zařízení pro výrobu krmiv, dopravních cest, krmných zařízení a ustájení

Dodání:	☐ NE ☐ ANO
Skladování:	☐ NE ☐ ANO
Míchání:	☐ NE ☐ ANO
Manipulace (krmné vozy, doprava, nářadí):	☐ NE ☐ ANO
Krmení:	☐ NE ☐ ANO
Jiné okolnosti, které mohou vést ke smísení a jak je tomu zabráněno:	☐ NE ☐ ANO, případně jejich popis
Přenos z pěstování GM plodin na farmě nebo v jeho okolí	- certifikáty prokazující osiva bez GMO? ☐ NE ☐ ANO - jsou na farmě pěstovány GM rostliny? ☐ NE ☐ ANO - jsou pěstovány nějaké GM rostliny do vzdálenosti 5 km? ☐ NE ☐ ANO - existují popř. opatření proti přenosu z GM rostlin z pole? ☐ NE ☐ ANO

Část 6 EXTERNÍ POSKYTOVATELÉ SLUŽEB

služba	externí poskytovatel, jeho identifikace	příp. certifikace či Ověření „Bez GMO“
mobilní mícháreny		
krmné vozy		
sklady		
servis		
sušicí zařízení		
dopravní společnosti		
stroje, používané společně se sousedy		

Část 7 VZORKOVÁNÍ A ANALÝZY

Popis odběru vzorků a analytické postupy, vzorkovací plán, analýzy místo uchovávání vzorků, laboratoř, popř. přílohy	
--	--

Část 8 Školení

Byli zaměstnanci producenta proškoleni dle Standardu „Bez GMO“ před začátkem produkce a dále průběžně?	☐ NE ☐ ANO
--	--

Část 9 HODNOCENÍ PODNIKU Nadřazeným koordinátorem

Část 1 – NADŘAZENÝ KOORDINÁTOR (NK, při skupinové certifikaci): návrh kategorie rizika:

Kategorie rizika dle Standardu	Doporučení:	Komentář:
0 - žádné nebo malé riziko		
1 - střední riziko		
2 - vysoké riziko		
3 - nelze odebírat produkty „Bez GMO“		

Standard „Bez GMO“	Popis provozu, Produkce potravin, vzor	Příloha č. 5
-------------------------------	---	---------------------

Datum:	Jméno/ funkce NK:	Podpis NK:	Jméno/ funkce za auditovaného producenta:	Podpis:

Část 2 Kontrola zařazení do kategorie rizika – Certifikační orgán (auditor a ověřovatel)

Auditor				Ověřovatel, potvrzení závěru auditora	
Kategorie rizika, zaškrtněte:		*Četnost kontrol s ohledem na certifikaci NK dle podmínek Standardu „Bez GMO“, zaškrtněte:		☐ ANO	
				☐ NE	
0 - žádné nebo malé riziko	☐	25 % ☐	10 % ☐	Pozn.	
1 - střední riziko	☐	50 % ☐	25 % ☐	datum:	
2 - vysoké riziko	☐	100 % ☐		jméno:	
3 - nelze odebírat produkty	☐	Nelze auditovat dle Standardu „Bez GMO“		podpis	
Komentář/odůvodnění auditora:				Ev. kontrola vlastníka Standardu (SKK), datum, podpis za SKK	

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Výroba krmiv / obchod s krmivy	Příloha č. 6
-----------------------	---	--------------

Část 1 INFORMACE O PROVOZU				
Název společnosti:			IČ:	
Adresa:				
Číslo povolení (dle ES 183/2005):			Stát:	
Kontaktní osoba, telefon, e-mail:				
INFORMACE O PRODUKTU				
Popis výroby (či odkaz na interní dokumentaci)				
Druh a množství obchodovaných /vyráběných produktů „Bez GMO“:				
Množství produkce „Bez GMO“ z celkové produkce v %				
Zařízení s jinou adresou / podniky zapojené do partnerské produkce				
Odpovědní zaměstnanci za systém „Bez GMO“				
Jiné certifikace	☐ Ne	☐ Ano	Uveďte jaké:	
Část 2 SEZNAM KRMIV, SUROVIN A SEZNAM DODAVATELŮ (popř. samostatný seznam)				
Číslo	Přesný název získané suroviny, krmiva včetně všech složek	Nákup (dodavatel a adresa)	Certifikát či Osvědčení „Bez GMO“, popř. Prohlášení, viz příloha 2	
			☐ Ano	☐ Ne
			☐ Ano	☐ Ne
			☐ Ano	☐ Ne
			☐ Ano	☐ Ne
Část 3 SEZNAM SLOŽENÍ, popř. samostatný seznam				
Přesný název a popis složení		Schváleno (datum)	Změna složení	Odpovědná osoba
Část 4 VÝROBA				
Jsou v podniku krmiva, pomocné látky aj. prostředky pro výrobu, které jsou GM?		☐ Ano ☐ Ne, pokud Ne může být podnik klasifikován v kategorii 0		
Seznam krmiv „Bez GMO“, doplňkových látek aj., popř. samostatný seznam				
Riziko smíšení těchto dvou typů krmiv je vyloučeno, viz zdůvodnění:				
Postup míchání a výroby (plán objektu, doprava, zpracování a míchání, čištění a údržba, odsávání prachu, kontrola), popř. interní dokumentace:				
Skladování krmných směsí a distribuce (plán sila pro krmné směsi, logistika), popř. interní dokumentace:)				
Jiné okolnosti, které mohou vést ke smíšení a jak je tomu zabráněno:		☐ NE ☐ ANO, případně jejich popis		
Část 5 VZORKOVÁNÍ A ANALÝZY				
Popis odběru vzorků a analytické postupy, vzorkovací plán, analýzy, místo uchovávání				

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Výroba krmiv / obchod s krmivy	Příloha č. 6
-----------------------	---	--------------

vzorků, laboratoř, popř. přílohy			
Část 6 Školení			
Byli zaměstnanci producenta proškoleni dle Standardu „Bez GMO“ před začátkem produkce a dále průběžně?			☐ NE ☐ ANO
Část 7 HODNOCENÍ PODNIKU			
Zařazení do kategorie rizika – Certifikační orgán (provádí auditor na základě přezkoumání dokumentů a ověření na místě. Potvrzuje při přezkoumání certifikační orgán)			
Auditor		Ověřovatel, potvrzení závěru auditora	
Kategorie rizika, zaškrtněte:	Četnost kontrol dle podmínek Standardu „Bez GMO“, <u>při nižší kategorii se odebírá menší počet vzorků, viz Standard:</u>	☐ ANO ☐ NE	
0 - žádné nebo malé riziko	☐ 100 % ☐	Pozn.	
1 - střední riziko	☐ 100 % ☐	datum:	
2 - vysoké riziko	☐ 100 % ☐	jméno:	
3 - nelze odebírat produkty	☐ Nelze auditovat dle Standardu „Bez GMO“	podpis	
Komentář/odůvodnění auditora:		Ev. kontrola vlastníka Standardu (SKK), datum, podpis za SKK	

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Logistika (doprava a skladování)	Příloha č. 7
-----------------------	---	--------------

TENTO POPIS PROVOZU SE POUŽÍVÁ POUZE PRO NEBALENÉ PRODUKTY.

Část 1 INFORMACE O PROVOZU				
Název společnosti:			IČ:	
Adresa:				
Doklad o povolení provozu (příloha)			Stát:	
Kontaktní osoba, telefon, e-mail:				
INFORMACE O DOPRAVĚ A DOPRAVOVANÝCH PRODUKTECH				
Popis typů dopravy a skladování				
Množství přepravovaných produktů „Bez GMO“				
Ostatní obchodní místa / externí obchodní místa, subdodavatelé				
Odpovědní zaměstnanci za systém „Bez GMO“				
Jiné certifikace	☐ Ne	☐ Ano	Uveďte jaké:	
Část 2 SEZNAM všech skladovaných, dopravovaných a obchodovaných krmiv, surovin				
Seznam může být nahrazen dokumenty dopravy, kdy je zřejmé, zda se jedná o produkty „Bez GMO“ či ne.				
Číslo	Název dopravované nebo skladované suroviny, krmiva	Dopravované pro (obchodník nebo výrobce včetně adresy)	Specifikace „Bez GMO“	Datum
Část 3 SEZNAM DODAVATELŮ dopravy či skladování, popř. lze nahradit samostatným dokumentem				
Název a adresa dodavatele	Datum smlouvy	Smluvní ujednání o „Bez GMO“ pro dopravu a skladování krmiv a surovin	Certifikace „Bez GMO“	Odpovědná osoba dodavatele
			☐ Ano ☐ Ne	
			☐ Ano ☐ Ne	
			☐ Ano ☐ Ne	
Jsou (dopravovány, skladovány) i GM krmiva, popř. uveďte jejich seznam v příloze:				
Riziko smíšení krmiv a produktů „Bez GMO“ je vyloučeno takto – zdůvodnění (plánování dopravy, čištění a záznamy o čištění)				
Část 4 PROCEDURY PRO DOPRAVU A SKLADOVÁNÍ				
Skladování a doprava krmných směsí a surovin - externí sklad, externí dopravci:				
Jiné okolnosti, které mohou vést ke smíšení a jak je tomu zabráněno:		☐ NE ☐ ANO, případně jejich popis		
Část 5 VZORKOVÁNÍ A ANALÝZY				
Popis odběru vzorků a analytické postupy, vzorkovací plán, analýzy, místo uchovávání vzorků, laboratoř, popř. přílohy				
Část 8 Školení				
Byli zaměstnanci producenta proškoleni dle Standardu „Bez GMO“ před začátkem produkce a dále průběžně?				☐ NE ☐ ANO

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Logistika (doprava a skladování)	Příloha č. 7
-----------------------	---	--------------

Část 6 HODNOCENÍ PODNIKU			
Zařazení do kategorie rizika – Certifikační orgán (provádí auditor na základě přezkoumání dokumentů a ověření na místě. Potvrzuje při přezkoumání certifikační orgán)			
Auditor			Ověřovatel, potvrzení závěru auditora
Kategorie rizika, zaškrtněte:	Četnost kontrol dle podmínek Standardu „Bez GMO“, <i>při nižší kategorii se odebírá menší počet vzorků, viz Standard:</i>	☐ ANO ☐ NE	
0 - žádné nebo malé riziko	☐ 100 % ☐	Pozn.	
1 - střední riziko	☐ 100 % ☐	datum:	
2 - vysoké riziko	☐ 100 % ☐	jméno:	
3 - nelze odebírat produkty	☐ Nelze auditovat dle Standardu „Bez GMO“	podpis:	
Komentář/odůvodnění auditora:		Ev. kontrola vlastníka Standardu (SKK), datum, podpis za SKK	

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Zpracování / Úprava	Příloha č. 8
-----------------------	--------------------------------------	--------------

Část 1 INFORMACE O PROVOZU					
Název společnosti:			IČ:		
Adresa:					
číslo dodavatele:			Povolení k provozu	☐ Ano, viz příloha	☐ Ne
číslo veter. povolení:			Stát:		
Kontaktní osoba, telefon, e-mail:					
INFORMACE O PRODUKTU					
Popis výrobních linek včetně outsourcingu výrobních procesů, popř. odkaz na interní dokumentaci					
Typ a velikost podniku / produkce „Bez GMO“					
Podíl „Bez GMO“ v %			Celkové množství:		Množství produkce „Bez GMO“:
Druh a množství obchodovaných /vyráběných produktů „Bez GMO“					
Smluvní ujednání s podniky produkující krmiva „Bez GMO“			☐ Ne ☐ Ano		
Ostatní obchodní místa / externí obchodní místa, subdodavatelé					
Odpovědní zaměstnanci za systém „Bez GMO“					
Jiné certifikace	☐ Ne	☐ Ano	Uveďte jaké:		
Část 2 SEZNAM KRMIV, SUROVIN A SEZNAM DODAVATELŮ					
Část 2 SEZNAM KRMIV, SUROVIN (pomocné látky, aroma, enzymy, kultury mikroorganismů) A DODAVATELŮ (popř. samostatný seznam)					
Přesný název získané suroviny, krmiva včetně všech složek, aj.	Nákup (dodavatel a adresa)		Certifikát či Osvědčení „Bez GMO“, popř. Prohlášení, viz příloha 2		Datum změny
			☐ Ano		
			☐ Ano ☐ Ne		
			☐ Ano ☐ Ne		
			☐ Ano ☐ Ne		
Část 3 SEZNAM SLOŽENÍ, popř. samostatný seznam					
Název a specifikace (receptury) produktů „Bez GMO“, které jsou k dispozici ve výrobě	Schváleno (datum)	Změna složení	Odpovědná osoba		
Část 4 VÝROBA					
Jsou v podniku nějaké GM suroviny nebo jiné prostředky pro výrobu, či výrobky, které jsou GM nebo byly vyrobeny z geneticky modifikovaných organismů?			☐ Ano ☐ Ne		
Je vyloučeno riziko smíšení krmiv nebo výrobních prostředků např. Dodavatelé, dopravci, skladování, dopravy, křížová kontaminace?			☐ Ano ☐ Ne, odůvodnění:		
Postup míchání a výroby (plán objektu, doprava, zpracování a míchání, čištění a údržba, odsávání prachu, kontrola), popř. interní dokumentace:					
Skladování krmných směsí a distribuce (plán sila pro krmné směsi, logistika), popř. interní dokumentace:)					

Standard „Bez GMO“	Popis provozu Zpracování / Úprava	Příloha č. 8
-----------------------	--------------------------------------	--------------

Jiné okolnosti, které mohou vést ke smísení a jak je tomu zabráněno:	☐ NE ☐ ANO, případně jejich popis
--	--

Část 5 VZORKOVÁNÍ A ANALÝZY

Popis odběru vzorků a analytické postupy, vzorkovací plán, analýzy, místo uchovávání vzorků, laboratoř, *popř. přílohy*

Část 6 Školení

Byli zaměstnanci producenta proškoleni dle Standardu „Bez GMO“ před začátkem produkce a dále průběžně?

☐ NE ☐ ANO

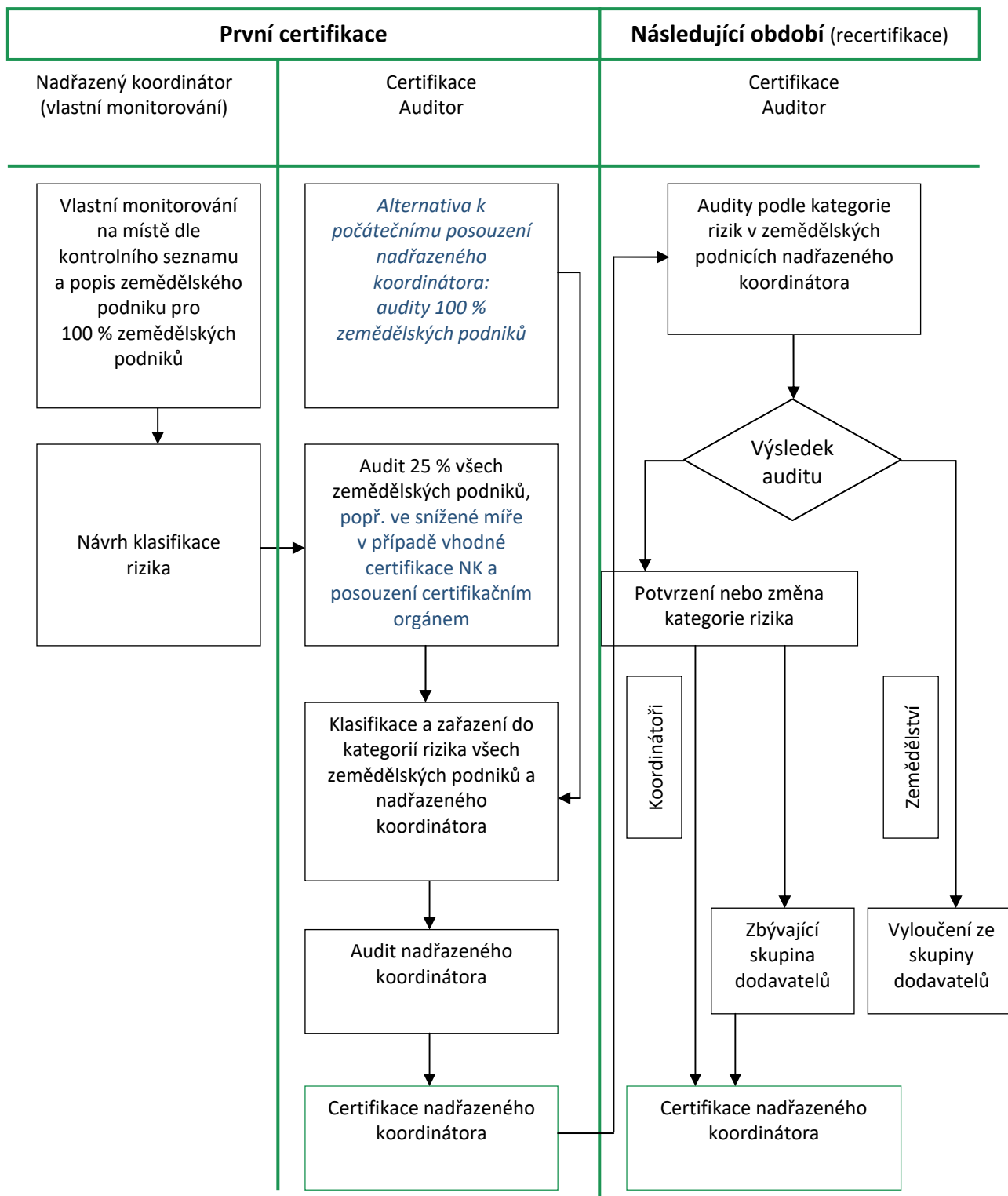
Část 7 HODNOCENÍ PODNIKU

Zařazení do kategorie rizika – Certifikační orgán (provádí auditor na základě přezkoumání dokumentů a ověření na místě. Potvrzuje při přezkoumání certifikační orgán)

Auditor			Ověřovatel, potvrzení závěru auditora	
Kategorie rizika, zaškrtněte:		Četnost kontrol dle podmínek Standardu „Bez GMO“, <i>při nižší kategorii se odebírá menší počet vzorků, viz Standard:</i>	☐ ANO	
			☐ NE	
0 - žádné nebo malé riziko	☐	100 % ☐	Pozn.	
1 - střední riziko	☐	100 % ☐	datum:	
2 - vysoké riziko	☐	100 % ☐	jméno:	
3 - nelze odebírat produkty	☐	Nelze auditovat dle Standardu „Bez GMO“	podpis	
Komentář/odůvodnění auditora:			Ev. kontrola vlastníka Standardu (SKK), datum, podpis za SKK	

Standard „Bez GMO“	Skupinová certifikace, tj. certifikace nadřazeného koordinátora (NK)	Příloha č. 9
-----------------------	---	--------------

Obecný postup je v diagramu níže, viz kapitola 6.3.1 Standardu „Bez GMO“

Producent mléka:

	potenciální riziko 0				potenciální riziko 1				potenciální riziko 2 (KS se sčítají)		potenciální riziko 3, nepřijatelné	doklad ke snížení rizika
chovy u dodavatele mléka		pouze mléčný skot			 	 	jiné chovy,	 	 	jiné chovy masný skot (záměny KS)	současný výkrm „Bez GMO“ a GM mléčného skotu v ustájení	audit MH, viz příloha 1
oddělení chovů		chovatel má <u>pouze</u> mléčný skot „Bez GMO“			 	 	oddělené farmy - chovy	 	 	oddělené objekty pro různé chovy	společný objekt pro různé chovy	audit MH, viz příloha 1, stupeň oddělení
chov mléčného skotu		uzavřený			doplňovaný - nákup mléčného skotu od „Bez GMO“ *				oddělené ustájení mléčného a masného skotu*		společné ustájení mléčného a masného skotu	* doklad o výkrmu „Bez GMO“ 3 měsíce
složky krmení		*prvovýrobce, osiva s certifikátem „Bez GMO“			*prvovýrobce, osiva vlastní „Bez GMO“, v okolí se nepěstují GM plodiny				nakupované komodity s **Prohlášením „Bez GMO“		nakupované komodity bez **Prohlášení	* viz příloha 7 ** viz příloha 6
		s certifikátem či *Osvědčením „Bez GMO“			prvovýrobce, vlastní sója „Bez GMO“, v okolí není pěstováno GM				nakupovaná sója s **Prohlášením „Bez GMO“ podmíněno analýzami na GMO		nakupovaná sója bez statusu „Bez GMO“, pozitivní analýzy na GMO	* viz příloha 5 ** viz příloha 6
		*prvovýrobce, osiva s certifikátem „Bez GMO“, v okolí se nepěstují GM plodiny			*prvovýrobce, osiva vlastní „Bez GMO“, v okolí se nepěstují GM plodiny				nakupované komodity s **Prohlášením „Bez GMO“		nakupované komodity bez **Prohlášení	audit MH, viz příloha 1
premixy, ost. složky krmiv (kromě nerostných)		s certifikací nebo *Osvědčením „Bez GMO“			s **Prohlášením „Bez GMO“ výrobce a negativní analýzou GMO				s **Prohlášením „Bez GMO“ výrobce		bez vyjádření výrobce, rizikové	* viz příloha 5 ** viz příloha 6
skladování složek krmiv		bez skladování - přímá spotřeba			pouze „Bez GMO“ v celé farmě				oddělené objekty skladů s „Bez GMO“, sledovatelnost		neoddělené objekty skladů „Bez GMO“	audit MH, viz příloha 1
výrobní krmič směsí		s *Osvědčením rizika 1 (vyrobí pouze „Bez GMO“)			s *Osvědčením rizika 2 (proplach po GM), negativní GMO analýzy				bez Osvědčení (proplach po GM) – po určenou dobu, podmíněno analýzami na GMO		z hlediska „Bez GMO“ neřízená výrobní	* viz příloha 5 viz příloha 1
míchací vůz		pouze pro mléčný skot „Bez GMO“			vlastní pro různé chovy, pod kontrolou, sledovatelnost				externí pro různé typy zvířat, pod kontrolou		pro různé typy zvířat, bez kontroly	audit MH, viz příloha 1
mobilitní míchárna		s *Osvědčením „Bez GMO“			vlastní, určená pouze pro mléčný skot „Bez GMO“, sledovatelnost				vlastní, určená pro různý výkrm, pod kontrolou, sledovatelnost		externí bez *Osvědčení „Bez GMO“, tj. bez externí kontroly	* viz příloha 5 viz příloha 1
doprava složek do krmiv, krmiv		balené										
nebalené, složky krmiv		doprava GMP+ a s *Osvědčením			vlastní doprava, staska, čištění pod kontrolou, sledovatelnost				externí doprava, staska, čištění pod kontrolou, sledovatelnost		externí doprava, bez kontroly a sledovatelnosti	* viz příloha 5 viz příloha 1
nebalené, krmiva		doprava GMP+ a s *Osvědčením			vlastní doprava, staska, čištění pod kontrolou, sledovatelnost				externí doprava, staska, čištění pod kontrolou, sledovatelnost		externí doprava, bez kontroly a sledovatelnosti	* viz příloha 5 viz příloha 1

Údaje o dodavateli biomasy - audit ISCC EU, GMP+/GTP, „Bez GMO“, příloha č. 11, vzor

Obchodní jméno:		IČ:		
Adresa:		Kontaktní osoba:		
Telefon:		E-mail:		
Výměra ha:		z toho orná		
Souřadnice GPS:		z toho trvalých travních porostů		
	Dotaz	ANO	NE	Pozn. (doplnění názvů, čísel SAPS atd.)
1	Dodavatel pracuje podle správné zemědělské praxe, vede záznamy, uvede číslo SAPS (schválení dotace), má LPIS apod. program.			
2	Má osevní plány, záznamy k výnosům			
3	Používá certifikované osivo - % podíl necertifikovaného (doklady)			
4	Používá registrované přípravky na ochranu rostlin (záznamy o druhu, množství na blok, termínu aplikace, záznamy 5 let zpět)			
5	Dodržování ochranných lhůt u chemických přípravků			
6	Má sklad agrochemických přípravků (včetně náležitostí, kontrola)			
7	Zacházení s agrochemií, kontrola postřikovačů, školení pro použití chemických přípravků.			
8	Plány hnojení, spotřeby hnojiv na blok/plodinu (záznamy 5 let zpět)			
9	Vlastní sklad hnojiv (včetně náležitostí, kontrola)			
10	Vede záznamy ke spotřebě PHM, nafty na hektar			
11	Vlastní čerpací stanici, havarijní plán, kontrola			
12	Klasifikace půdy podle ohrožení erozí			
13	Nitrátová směrnice, její dodržování			
14	Je farma v chráněném krajinném území (CHKO), Natura 2000, jsou zde (která) chráněná zvířata, ptactvo, rostliny, biotopy, rašeliniště,			
15	Písemné smlouvy s majiteli pozemků			
16	Evidence půdy, zemědělská činnost uvedená v Obchodním rejstříku			
17	Záznamy kontrol ÚKZUZ, SZIF, SRS, ČIŽP, správní řízení			doplnit datum kontroly č. protokolu
18	Způsob hospodaření (obsah uhlíku a humusu) – má farma živočišnou výrobu? aby nevyčerpal půdu /cca 5 let)			
19	Schopnost dodání výpočtu (výměry, výnosy, vlhkost, spotřeba osiv, hnojiv, pesticidů, nafty)			
20	Požadavky GMP+/GTP na dopravu (kontrola a čištění ložné plochy před nakládkou, evidence 3 posledních nákladů)			
21	Identifikace a sledovatelnost komodit			
22	Skladování komodit (vlastní nebo pronajatý sklad), zajištění skladů dle zdravotní nezávadnosti			
23	Doba skladování komodit (do ½ roku, déle)			
24	Evidence skladování, kontrola kvality skladovaných zásob (měření teplot, odběry vzorků – záznamy)			
25	Chemické ošetření komodit (druh přípravku, ochranná lhůta)			
26	Provádění preventivní asanace, DDD (termín, druh, množství)			Pozn. číslo dokladu/datum školení o odborné způsobilosti
27	Posklizňová úprava (vlastní x externí) - kontrola			
28	Čištění, typ čističky - záznamy			
29	Sušení: přímý, nepřímý ohřev, druh paliva, jeho evidence			
30	BOZP, PO (kategorizace prací, školení, OOPP)			
31	Nakládání s odpady (smlouvy o likvidaci, evidence, hlášení, nakládání s nebezpečnými odpady, jméno firmy)			
32	Má dodavatel certifikaci ISCC EU aj., GMP+ (jaká)			
33	Používání geneticky modifikovaného osiva (GMO), pokud ANO jaké?			
34	Používání výhradně certifikovaného osiva, doložitelné certifikáty			u farmářského osiva specifikace plodiny
35	Dodržení ochranných zón (izolační vzdálenosti) v případě sousedství s polem s GM plodinou?			

Závěry: **vyhovuje / nevyhovuje** (nehodící se škrtněte)
Dne: **Audit provedl (podpis):**
Zástupce organizace (podpis), pěstitele:

Standard „Bez GMO“	Stahování produktu „Bez GMO“, vzor	Příloha č. 12
-----------------------	---	---------------

Tento formulář můžete vyplnit ručně nebo v digitální podobě. **Ohlašovací formulář je nutno zaslat:**

a. kompetentnímu orgánu v ČR (v případě zákonného požadavku).

b. certifikačnímu orgánu odpovědnému za certifikaci „Bez GMO“

1	e-mail kompetentního orgánu (v zemi)	podatelna@ukzuz.cz
2	e-mail certifikačního orgánu	
3	Datum a čas oznámení:	
4	Oznámení provádí (jméno odpovědné osoby):	
5	Název společnosti:	
6	Ulice a číslo popisné:	
7	PSČ a město:	
8	Jméno kontaktní osoby:	
9	Telefonní číslo na kontaktní osobu:	
10	Telefonní číslo na druhou kontaktní osobu:	
11	e-mailová adresa na kontaktní osobu:	
12	RIZIKO, zjištěné nebezpečí, datum:	
13	Možná příčina (potvrzená/domnělá):	
14	Datum odebrání vzorků:	
15	Místo odběru vzorků:	
16	Provedena analýza: (ano/ne)	
17	Datum analýzy výrobku:	
18	Údaje o laboratoři, která provedla analýzu:	Akreditovaná laboratoř xxxxxx
19	Analytické výsledky a výstup analýzy:	Pozitivní / negativní
20	Maximální dovolená úroveň:	0,9 %
21	Název výrobku:	Mléko „Bez GMO“
22	Označení šarže: (kód šarže)	Viz dodací list
23	Celková čistá hmotnost:	Viz dodací list
24	Kde se ohlášená šarže v tento okamžik nachází?	
25	Název dodavatele výrobku, země, adresa:	
26	Jméno kontaktní osoby dodavatele:	
27	Telefonní číslo na kontaktní osobu, e-mail:	
28	Je kontaminovaný výrobek (již) uveden na trh? ano/ne	
29	Distribuční seznam se jmény/názvy, místy a množstvím	
30	Je výrobek/šarže zablokovaný? ano/ne	
31	Byl výrobek stažen? ano/ne, pokud ano: množství	
32	Byli již informováni zákazníci? ano/ne	
33	Byl již informován dodavatel? ano/ne	
34	Byli informováni ostatní partneři v řetězci? ano/ne	
35	Ostatní přijatá opatření:	
	DATUM A PODPIS	

Standard „Bez GMO“	Činnosti v oblasti „Bez GMO“ v člancích řetězce potravin, shrnutí	Příloha č. 13
---------------------------	--	----------------------

	Činnosti v oblasti „Bez GMO“	produkce rostlinná (vč. skladu) Živočišná (výkrm)	doprava KS, složek do KS	výroba KS, VKS, mobilní zařízení	výroba potravin
1	popis zařízení / Facility Description	X	X	X	X
2	určení odpovědností a povinností / Assignment of Responsibilities	X	X	X	X
3	organizační struktura / Organisational Chart	X	X	X	X
4	objednávání krmiv / Feed Ordering	X Ž			
5	vlastní monitorovací systém a posuzování rizik / Self Monitoring Concept / Risk Analysis	X	X	X	X
6	stavy chovu a dodržení min. doby krmení krmiv „Bez GMO“ / Animal Inventory and Observance of Minimum Conversion Feeding Times	X Ž			
7	krmné dávky / Feed Rations	X Ž			
8	seznam krmiv / Feed Lists	X Ž			
9	poskytovatelé externích služeb / External Service Providers	X Ž			
10	plán odběru vzorků a provedených analýz „Bez GMO“ / Sample and Analysis Plan	X	X	X	X
11	školení zaměstnanců v oblasti „Bez GMO“ / Staff Training	X	X	X	X
12	dokumentace a lhůty pro uchovávání dokumentů / Documentation and Retention Periods	X	X	X	X
13	systém sledovatelnosti / Traceability System	X	X	X	X
14	referenční vzorky / Reference Samples			X	
15	kontrola příchozího zboží (surovin) / Incoming Goods Inspection	X	X	X	X
16	certifikáty výrobce a dodavatelů, týkající se surovin, dopravy, krmiv, nakupovaných produktů „Bez GMO“			X	
17	oddělení toku potravin či surovin pro jejich výrobu, vyloučení pomíchání krmiv / Segregation of Goods Flows / Exclusion of Commingling	X Ž	X	X	
18	vyloučení křížové kontaminace / Exclusion of Crossover	X		X	
19	kontrola odchozího zboží, manipulace s nevyhovujícími výrobky / Outgoing Goods Inspection, Handling of Non-Conforming Products	X		X	X
20	nápravná opatření, zlepšování / Corrective Action	X	X	X	X
21	reklamační a zpětné stahování / Complaint and Recall		X	X	X
22	vyřizování stížností v oblasti „Bez GMO“ / Handling of non-conforming products		X	X	X
23	krizový tým / Crisis Management	X	X	X	X
24	vlastní systém monitoringu a ochrany / Protecting the Self-Monitoring System	X	X	X	X
25	stvrzení doručení KS / Declaration on Delivery Receipt			X	
26	uvedení nosičů (v KS) / Commissioning of Carriers			X	

Standard
"Bez GMO"

Kontrolní formulář pro obchod / obchod s krmivem

Verze: 1

Platnost od: 18.09.2017

Datum auditu01.01.2017

Auditor (jméno)

Doba trvání auditu (od - do)01.01.2017

Společnost, adresa se všemi kontaktními informacemi

Identifikační číslo (pokud je k dispozici)

Druh auditu (certifikační / následný audit, namátková kontrola)

Klasifikace rizik (viz Popis podniku)

Ověřovaná dokumentace

Odebrány vzorky během auditu

x

Ano

Ne

č. článku Standardu	7.1. + 7.2	Požadavky na obchod / obchod s krmivem	Hodnocení					Hodnocení, zdůvodnění		Nápravná opatření (společnost)	
			A	B	C	NA	Riziko	KO	Nápravné opatření	Odpovědnosti, datum, současný stav	
7.1.1. + 7.2.1		Popis podniku	x								
7.1.2		Rozdělení odpovědností / organizační struktura		x							
7.1.3. + 7.2.2		Vlastní kontrola / analýza rizik	x								
7.1.4.		Plán odběru vzorků a rozborů				x					
7.1.5.		Školení pracovníků				x					
7.2.3.		Dokumentace a uchovávání (archivace)	x								
7.1.6.+7.2.4		Systém zpětné sledovatelnosti	x								
7.2.5.		Referenční vzorky	x								
7.1.7.		Vstupní kontrola zboží	x								
7.2.6.		Oddělení toků zboží, technický zanedbatelných příměsí		x							
7.1.8.		Nápravná opatření / proces neustálého zlepšování	x								
7.2.7.		Nakládání s neshodnými produkty		x							
7.2.8.		Řízení reklamací a stahování produktů	x								
7.1.9.		Krizový management	x								
7.1.10.		Zajištění systému vlastní kontroly (interní audity)		x							
		Deklarace na dodacím listu		x							
7.2.10.		Pověření přepravců	x								

POZNÁMKA: U identifikovaného rizika, je políčko "RIZIKO" zaškrtnuto spolu s uvedením hodnocení A,B,C.

Hodnocení	
Počet kritérií A	9
Počet kritérií B	5
Počet kritérií C	0
Počet kritérií N/A	2
Počet KO	0
Součet dosažených bodů	115
Maximálně dosažitelný počet bodů	150
Počet ověřených kritérií	15
Procentuální výsledek hodnocení	77%
Celkové hodnocení (vyhověl / nevyhověl)	VYHOVĚL

Podpis auditora:

Podpis za společnost

Standard "Bez GMO"		Kontrolní formulář pro zemědělství /produkty zvířat				Verze: 1 Platnost od: 18.09.2017	
Datum auditu		01.01.2017		Doba trvání auditu (od - do)		01.01.2017	
Auditor (jméno)							
Společnost, adresa se všemi kontaktními informacemi							
Identifikační číslo (pokud je k dispozici)							
Druh auditu certifikační / následný audit, namátková kontrola							
Klasifikace rizik (viz Popis podniku)							
Rozsah certifikace "Bez GMO"							
Odebrány vzorky během auditu		Ano		x		Ne	

č. článku Standardu	Požadavky na kategorii zemědělství	Hodnocení				Nápravná opatření (Společnost)		
		Splněno	Nesplněno	N/A	KO / nesplněno	Komentář k hodnocení	Nápravné opatření	Odpovědnosti, datum, současný stav
legislativa	Pěstitel rostlinných komodit: plnění správné zemědělské praxe (udržitelnost), cross compliance	x						
legislativa	Pěstitel rostlinných komodit: plnění standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES)	x						
legislativa	Pěstitele rostlinných komodit: plnění povinných požadavků na hospodaření (PPH)	x						
legislativa	Chovatel zvířat: plnění požadavků cross compliance				x			
legislativa	Chovatel zvířat: plnění požadavků národní legislativy na welfare zvířat				x			
7.3.1.	Popis podniku	x						
7.3.2.	Řízení odpovědnosti / organizační struktura	x						
7.3.3.	Objednávání krmiva	x						
7.3.4.	Systém vlastní kontroly			x				
7.3.4.1	Přehled stavu zvířat a dodržování minimální doby krmení	x						
7.3.4.2	Krmné dávky	x						
7.3.4.3	Seznamy krmiv		x					
7.3.4.4	Externí poskytovatelé služeb		x					
7.3.5.	Školení pracovníků		x					
7.3.6.	Dokumentace a archivování	x						
7.3.7.	Plán odběru vzorků a rozborů	x						
7.3.8.	Systém zpětné sledovatelnosti	x						
7.3.9.	Vstupní kontrola zboží	x						
7.3.10.	Oddělení toků zboží, vyloučení smísení	x						
7.3.11.	Výstupní kontrola zboží	x						
7.3.12.	Nakládání s neshodnými produkty	x						
7.3.13.	Nápravná opatření	x						
7.3.14.	Řízení reklamací a stahování produktů	x						
7.3.15.	Krizový management		x					
7.3.16.	Zajištění systému vlastní kontroly (interní audity)	x						

Standard
"Bez GMO"

Kontrolní formulář pro Logistiku (Doprava, skladování)

Verze: 1
Platnost od: 18.09.2017

Datum auditu: 01.01.2017

Doba trvání auditu (od - do): 01.01.2017

Auditor (jméno)

Společnost, adresa se všemi kontaktními informacemi

Identifikační číslo (pokud je k dispozici)

Druh auditu (certifikační / následný audit, namátková kontrola)

Klasifikace rizik (viz Popis podniku)

Rozsah certifikace "Bez GMO"

Odebrány vzorky během auditu

AnoNe

č. článku Standardu	Požadavky na dopravu a skladování	Hodnocení					Hodnocení, zdůvodnění	Nápravné opatření	Nápravná opatření Odpovědnosti, datum, současný stav
		A 10 bodů	B 5 bodů	C -10 bodů	NA -	Riziko -15% ze všech bodů			
7.1. + 7.2									
7.2.1.+7.3.1	Popis podniku	x							
7.1.2	Určení odpovědnosti / organizační struktura	KO							
7.1.3. + 7.3.2	Vlastní kontrola / analýza rizik	KO							
7.1.4.	Plán odběru vzorků a rozborů	x	x						
7.1.5.	Školení pracovníků	x							
7.3.3.	Dokumentace a uchovávání (archivace)		x						
7.1.6.	Systém zpětné sledovatelnosti	KO	x						
7.1.7.	Vstupní kontrola zboží	x							
7.3.4.	Oddělení toků zboží, technicky zanedbatelných příměsí	x							
7.1.8.	Nápravná opatření / proces neustálého zlepšování	KO	x						
7.3.5.	Nakládání s neshodnými produkty	x							
7.3.6.	Řízení reklamací a stahování produktů	x							
7.1.9.	Krizový management	x							
7.1.10.	Zajištění systému vlastní kontroly (interní audit)	KO	x						
7.3.7.	Deklarace na dodacím listu	x							

POZNÁMKA: U identifikovaného rizika, je políčko "RIZIKO" zaškrtnuto spolu s uvedením hodnocení A,B,C.

Hodnocení	
Počet kritérií A	10
Počet kritérií B	4
Počet kritérií C	0
Počet kritérií N/A	0
Počet KO	0
Součet dosažených bodů	120
Maximálně dosažitelný počet bodů	150
Počet ověřených kritérií	15
Procentuální výsledek hodnocení	80%
Celkové hodnocení (vyhověl / nevyhověl)	VYHOVĚL

Podpis auditora:

Podpis za společnost

Standard "Bez GMO"

Kontrolní formulář pro zpracování / úprava

Verze: 1
Platnost od: 18.09.2017

Datum auditu
01.01.2017

Auditor (jméno)

Doba trvání auditu (od - do):
01.01.2017

Společnost, adresa se všemi kontaktními informacemi
Identifikační číslo (pokud je k dispozici)
Druh auditu (certifikační, následný audit, namátková kontrola)
Klasifikace rizik (viz Popis podniku)
Ověřovaná dokumentace
Odebrány vzorky během auditu

x

Ano

Ne

Číslo článku standardu	Požadavky na kategorii zpracování / úpravy	Hodnocení						Nápravná opatření (společnost)		
		A	B	C	NA	Riziko	KO	Hodnocení, zdůvodnění	Nápravné opatření	Odpovědnosti, datum, současný stav
7.4		10 bodů	5 bodů	-10 bodů	-	-15% ze všech bodů	nesplněno			
7.1.1.+7.4.1.	Popis podniku	x								
7.1.2.	Rozdělení odpovědností / organizační struktura	x								
7.1.3.+7.4.2.	Vlastní kontrola / analýza rizik	x								
7.1.4.+7.4.3.	Plán odběru vzorků a rozborů	x								
7.1.5.	Školení pracovníků		x							
7.4.4.	Dokumentace a uchovávání (archivace)	x								
7.4.5.	Systém zpětné sledovatelnosti	x								
7.4.6.	Vstupní kontrola zboží	x								
7.4.6.1.	Osvědčení dodavatele, výrobce	x								
7.4.7.	Oddělení toků zboží, technicky zanedbatelných příměsí	x								
7.4.8.	Výstupní kontrola zboží	x								
7.4.9.	Nápravná opatření / neustálého zlepšování	x								
7.4.10.	Řízení reklamací a stahování produktů	x								
7.4.11.	Krizový management	x								
7.1.10.	Zajištění systému vlastní kontroly (interní audity)	x								

POZNÁMKA: U identifikovaného rizika, je políčko "RIZIKO" zaškrtnuto spolu s uvedením hodnocení A,B,C.

Hodnocení	
Počet kritérií A	13
Počet kritérií B	1
Počet kritérií C	0
Počet kritérií N/A	0
Počet KO	0
Součet dosažených bodů	135
Maximálně dosažitelný počet bodů	150
Počet ověřených kritérií	14
Procentuální výsledek hodnocení	Chybí nebo chybná hodnota!
Celkové hodnocení	VYHOVĚL

Podpis auditora:

Podpis za společnost

A) PRODUKT: kravské mléko, "Bez GMO"									
B) ZODPOVĚDNOSTI VEDENÍ: Za dodávky mléka "Bez GMO" a příjem surovin, krmiv a dopravy "Bez GMO" závazně zodpovídá vedoucí představitel dodavatele (majitel, ředitel aj. vrcholový orgán dodavatele).									
dodavatel:		číslo hospodářství, příp. viz druhá str.	číslo zákazníka v evidenci NK:	Poznámka NK: vyhovuje kvalitativním ukazatelům výkupu, laboratorní kontrole při vstupu do NK?					
příjemní, jméno:		telefon:	mobili:	mail:					
adresa:		místo:	PSČ:	ulice, číslo:					
certifikace dodavatele:		biopodnik:	Osvědčení "Bez GMO":	směrnice NK, její revize, platnost:		další revize směrnice NK:			
C) ŠKOLENÍ "Bez GMO": Školení zajišťuje NK a to dle směrnice NK, popř. tohoto dotazníku.									
jména školených:		datum proškolení:	podpis školených:	školi (NK):	podpis dodavatele mléka:				
D) KONTROLA "Bez GMO" na farmě: Kontrolu příjmu surovin, krmiv a dopravy (tj. ověřuje a archivuje osvědčení, atesty, certifikace, dodávky a fyzické uložení (oddělení nonGMO produktů) provádí tento pracovník:									
příjemní:		jméno:	funkce:	telefon:	mobili:	mail:			
E) POUŽITÁ KLASIFIKACE z hlediska postupu zajištění "Bez GMO": Klasifikace rizika je v souladu s používanými postupy zajištěna analýzou rizika dle bodů, uvedených v tomto dotazníku (zachycuje způsob oddělení GM a "Bez GMO" produkce) a následujícími definicemi:									
Riziko 0: jsou bezproblémové a na celé farmě používána pro všechny mléčný skot pouze krmiva "Bez GMO" (sója, kukuřice), je dodržena kvalita produkce mléka a welfare									
Riziko 1: aktuálně jsou používána pouze krmiva "Bez GMO", je dodrženo úplné oddělení výkrmu mléčného skotu "Bez GMO", zároveň úplné oddělení GM a "Bez GMO" krmiva, je dodržena kvalita produkce mléka a welfare, malé odchylky (DO)									
Riziko 2: produkce mléka s krmivy "Bez GMO" a GM krmivy je oddělena dle provozoven, oddělena šaržováním (proplachem) je i výroba krmných směsí, jejich doprava a skladování atd. GM a "Bez GMO" krmných směsí a je dodržena kvalita produkce mléka a welfare.									
Úplnost oddělení mléčného skotu se musí ověřit takto:									
* opatření k dodržení přechodné doby: při dokoupení zvířat krmných GM krmivy se toto vyprodukované mléko užije např. pro krmení telat									
** u dojníc, produkujících mléko v kvalitě "Bez GMO" je závazný přechod krmení na nonGMO krmivo min. 3 měsíce, platí to i pro nakoupený či dočasně vyskládaný mléčný skot (byl-li skot krměn nonGMO krmivem, doloží se to prohlášením předchozího výkrmce).									
Riziko 3: produkce mléka nezajišťuje správné oddělení produkce mléka nebo oddělení výroby, dopravy a skladování GM a "Bez GMO" krmiv - mléko není způsobitelné k odběru do NK, riziko je nepřijatelné.									

F) a) ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - soulad s požadavky "Bez GMO", oddělení provozoven "Bez GMO":	Provozovny, adresa, číslo hospodářství:	produkce mléka, ANO / NE	používání pouze "Bez GMO", popř. úplné oddělení provozoven "Bez GMO", GM, s respektem k *, **, riziko 0	oddělení provozoven "Bez GMO" a GM, riziko 1, DO, s respektem k *, **, riziko 1	prostorové oddělení v provozovně s respektem k *, **, riziko 2	neodděleno, riziko 3, nepřijatelné	nutné úpravy pro stav 1 nebo 2	termín
	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
F) b) ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - oddělení GM a "Bez GMO" mléčného skotu:	druh	počet	úplné oddělení, riziko 0	pouze "Bez GMO", počet, riziko 1, DO, *přechod na krmivo "Bez GMO"	souběžně krmení GM, počet, riziko 2	vážné delikty proti krmení "Bez GMO", riziko 3,	nutné úpravy pro stav 1 nebo 2	termín
	dojnice							
	jalovice + VBJ (vysoce břeží jalovice)							
	skoť ve výkrmu							
	telata (do 6 měsíců)							
G) VÝROBA KRMIV- oddělení operací pro "Bez GMO":	ostatní (druh)						nutné úpravy pro stav 1 nebo 2	termín
	část výrobního řetězce krmiv	popis (vlastní nebo externí zajištění z hlediska "Bez GMO")	úplné oddělení, certifikované vstupy do krmiv (VKS, mobilní míchárna), riziko 0	úplné oddělení, necertifikované "Bez GMO" vstupy do krmiv "Bez GMO", DO, riziko 1	částečné oddělení KS (šarže) s mezičištěním (proplachy), riziko 2	neoddělené skladování, výroba, doprava bez mezičištění, riziko 3, nepřijatelné		
	sklad vlastních krmných surovin do KS							
	sklad dokupovaných krmných surovin do KS							
	vlastní míchárna DKS (doplňkových KS)							
	mobilní míchárna DKS (externí)							
	doprava surovin do KS							
	doprava finální krmné dávky							
	poskytování služby dopravy finální krmné dávky externě							

H) PRODUKCE MLÉKA, welfare					červeně - klíčová povinnost: musí být bezpodmínečně splněno, v tabulce níže se ve sloupci K vyplní, je-li splněna 1, není-li splněna, přepsat na 0.				
číslo požadavku					černě - povinnost: musí být splněna, v tabulce níže se ve sloupci K vyplní, je-li splněna 1, není-li splněna, přepsat na 0 a zároveň musí být uvedeno nápravné opatření.				
DY 1	MLEČNÝ SKOT požadavek GlobalGap (2007)				nápravné opatření	hodnocení			
DY 1.1	Je chovatel produkující mléko, registrován tak, jak to požaduje národní legislativa?					klíčové běžné			
DY 2	KRMENÍ					1			
DY 2.1	Využívá chovatel při tvorbě krmného režimu pro mléčný skot poradenství v oblasti výživy?					1			
DY 2.1	Existuje plán krmných dávek, který je přezkoumávaný min. 2x ročně?					1			
DY 2.3	Je pro všechny věkové a váhové skupiny skotu zajištěn dostatečný přístup ke krmivu, aby nebyla zvířata týrána?					1			
DY 3	USTÁJENÍ A VYBAVENÍ								
DY 3.1.1	Nevyskytují se ve stájích roštová místa k ležení?					1			
DY 3.1.2	Jsou všechny přístupové cesty udržovány v dobrém stavu pro omezení rizika zranění krav?					1			
DY 3.1.3	Existuje oddělený chov skotu s rohy a bez rohů?					1			
DY 3.1.4	Jsou stáje a zařízení snadno čistitelné?					1			
DY 3.1.5	Nejsou-li zvířata ustájena, existují vhodná suchá místa k ležení a odpočinku?					1			
DY 3.1.6	Nejsou zvířata vystavena vnějším stresovým vlivům?					1			
DY 3.1.7	Je ve stáji prováděn pravidelný úklid?					1			
DY 3.1.8	Je zařízení pro větrání nebo klimatizaci pravidelně čištěno?					1			
DY 3.3	USTÁJENÍ (doplníte typ: _____), pro ustájení ve dvorech kap. 3.3. nevyplňujte								
DY 3.3.1	Umožňují kotce a boxy kravám normální chování při lehání, přežvykování a při vstávání?					1			
DY 3.3.2	Mají ustájené krávy suché pohodlné místo k ležení se suchou podestýlkou/rohoží?					1			
DY 3.3.3	Zajišťuje postup čištění a výměny podestýlky udržování čistého a suchého místa k ležení?					1			
DY 3.3.4	Je zajištěno dostatečné množství podestýlky (rohože) pro skot tak, aby byl chráněn před zraněním?					1			
DY 3.3.5	Má každá kráva k dispozici min. 1 místo, pokud není snadno dostupné další volné ustájení?					1			
DY 3.3.6	Je k dispozici více místa, než je krav, a to při jakémkoliv uspořádání, nejlépe o více než 5 %?					1			
DY 3.3.7	Je k dispozici dostatečně velký prostor pro odpočinek pro všechny krávy skupiny? Odpovídá prostor pro průměrný stav?					1			
DY 3.3.8	Je ustájení navrženo tak, aby byl zajištěn maximální komfort?					1			
DY 3.4	Ustájení ve dvorech (vyplňuje se místo kap. 3.3., je-li ustájení ve dvorech)								
DY 3.4.1	Mají všechny krávy ve volném ustájení tolik místa, aby si mohly současně lehat, přežvykovat a bez obtíží vstát?					0			
DY 3.4.2	Existuje místo k odpočinku dostatečně velké pro všechny krávy ve skupině?					0			
DY 3.4.4	Je pro zajištění komfortu krav k dispozici přiměřené suché, čisté místo k ležení?					0			
DY 3.4.5	Postupy vykydání hnoje a nového podestýlání zajišťují čistotu, hygienické podmínky a zamezují nadměrnému znečištění skotu?					0			
DY 4	ZDRAVÍ DOJNIC								
DY 4.1	Prochází všechny mléčný skot pravidelně veterinární kontrolou? Vedou se úplné a přesné záznamy ke sledování zdraví a welfare stáda a přijetí nápravných opatření v případě, že veterinář objeví problém?					1			
DY 4.2	Urcuje veterinární zdravotní plán preventivní ošetření (např. péči o nohy/paznehty, prevence mastitidy, vakcinace, programy odčervení atd.)?					1			
DY 4.3	Jsou vedeny záznamy o zdraví stáda?					1			

DY 4.4	Je dle výsledků analýzy mléka vyhodnocována farmou kvalita produktu, dodržování welfare, hodnocení zdraví zvířat (veterinární deník)?			1
DY 5	DOJENÍ			
DY 5.1	Jsou dojené krávy dojeny pravidelně?		1	
DY 5.2	Jsou dojící zařízení včetně podlah konstruována s ohledem na minimalizaci nebezpečí pro krávy?			1
DY 5.3	Nepředstavuje vybavení dojírny pro krávy během dojení nějaký welfare problém?			1
DY 5.4	Je zajištěno, dle vedení záznamů o použití léčiv, aby mléko od léčené krávy bylo odděleno v průběhu ochranné lhůty léčiva a nedostalo se do potravního řetězce?		1	
DY 5.5	Zaručuje obvyklý postup při dojení, že vemena jsou čistá a suchá?		1	
DY 5.6	Je během dojení k dispozici čistá tekoucí voda pro čištění špinavých krav, boxů a podlah? Je k dispozici pitná voda pro čištění dojícího zařízení?		1	
DY 5.7	Nedostane se mléko od jednotlivých krav do sběrného systému, aniž bylo prověřeno na abnormality nebo infekce?		1	
DY 6	VYBAVENÍ DOJŘEN			
DY 6.1	Dojící zařízení			
DY 6.1.1	Ověřuje farma dojící zařízení pravidelně a seřizuje ho dle návodu výrobce, vede přitom záznamy o provedení, výsledcích a		1	
DY 6.1.2	Je zajišťována pravidelná výměna strukových násadců a dalších opotřebovaných částí?			1
DY 6.1.3	Je zajištěno že teplota pitné vody používané v mycím cyklu je přiměřená a stálá a čistící prostředky pro čištění zařízení používá dle pokynů výrobce?		1	
DY 6.2	Dojírna			
DY 6.2.1	V dojárně nejsou: stopy přítomnosti škůdců, ptáků, domácích zvířat, potenciální rizika kontaminace sklem, zbytečné výrobky, úkryty pro škůdce, nadměrný prach? Má dojírna: dostatečné osvětlení, venkovní dveře a okna zajišťující ochranu před vlivy počasí, snadno čistitelné zdi, dveře a podlahy, čisté zařízení udržované v souladu s pokyny výrobce, přiměřené, dobře vyspávané podlahy?			
DY 6.3	Mléčnice (Sběr mléka / Skladování)		1	
DY 6.3.1	Jsou v mléčnici: dveře do dojírny, bezpečnostní opatření, zabraňující vstupu nepovolaných osob ve chvíli, kdy je nehlídaná, zařízení pro osobní hygienu, opatření pro kontrolu hmyzu, přiměřené podlahy, omyvatelné zdi a dveře, zákaz kouření? Není v mléčnici: výskyt ptáků, škůdců, koček a psů, úkryt pro škůdce, nebezpečí z nechráněných světel, nepořádek/odpad? Nezávisí stav mléčnice na aktuálním počasí?		1	
DY 6.3.2	Je mléčnice udržována stále v čistotě?		1	
DY 6.4	Zařízení pro sběr mléka (velké tanky, konve atd.)			
DY 6.4.1	Je celé zařízení na sběr mléka čisté, není-li právě používáno, uzavřené? Má farma postup pro jeho čištění?		1	
DY 6.4.2	Umožňuje zařízení chlazení mléka pod 8 °C po ukončení dojení a pod 6°C v případě, že se mléko neodebírá denně?		1	
DY 6.4.3	Jsou všechny materiály a povrchy, přicházející do styku s mlékem, vyrobeny z materiálů, které nezpůsobují jeho kontaminaci?			1
DY 6.5	Místa pro tanky/ vozidla			
DY 6.5.1	Je u mléčnice dobře odvodněné parkoviště s tvrdým povrchem, usnadňující příjezd vozidel?		1	
DY 6.5.1	Jsou všechna tato místa udržována v čistotě, aby se předešlo možné kontaminaci?		1	
DY 6.5.1	Jsou tato místa přístupná bez překážek?			1
DY 7	HYGIENA			
DY 7.1	Nosí všichni pracovníci, kteří jsou součástí produkce mléka, vhodné ochranné oděvy?		1	
DY 7.2	Jsou všechna poranění pracovníků zakrytá?		1	
DY 7.3	Jsou pracovníci, trpící nemocí podléhající hlášení, vyřazeni aktuálně z procesu produkce mléka?		1	
DY 7.4	Mají pracovníci, manipulující s mlékem, čisté paže a ruce?		1	
DY 8	ČISTÍCÍ PROSTŘEDKY A OSTATNÍ CHEMIKÁLIE			

DY 8.1	Dodržují se při používání chemikálií a čistících prostředků návody k použití?		1
DY 8.2	Používají se v prostorách produkce mléka pouze schválené a registrované chemikálie a maziva?		1
DY 8.3	Používají se k ochraně proti škůdcům jen metody schválené příslušným kompetentním úřadem?		1
DY 8.4	Jsou nepoužívané chemikálie skladovány v bezpečném skladu, odděleně od zařízení pro dojení?		1
DY 8.4	Jsou k dispozici bezpečnostní listy čistících a jiných chemických prostředků?		1
Klíčové povinnosti, max.:		24	splněno % 100 24
Ostatní povinnosti, není-li ustájení ve dvorech, max.:		28	splněno % 100 28
Ostatní povinnosti, je-li ustájení ve dvorech, max.:		32	splněno % 100

J) KLASIFIKACE RIZIKA producenta nonGMO mléka:	riziko dodavatele mléka, určené NK:	tj. četnost auditů:	NK určená frekvence externího auditu:	datum:	podpis NK	externí audit (Osvědčení "Bez GMO")	provedl	datum

K) INTERNÍ KONTROLA NK:	datum:	jméno, podpis	dohodnuto při interní kontrole, k doplnění

J) ZA KONTRO- LOVANOU SPOLEČNOST	datum:	se zápisem souhlasím: jméno, podpis

Standard „Bez GMO“	Podíl podniků, podléhajících kontrole na určené úrovni rizika, přechodné opatření.	Příloha č. 16
--------------------	--	---------------

Klasifikace zemědělských podniků, pěstujících rostlinné produkty, včetně sóji

Při nákupu pěstitel deklaruje u všech nakupovaných a pěstovaných zemědělských komodit zdravotní nezávadnost, udržitelnost, a to, že jsou „Bez GMO“, viz Prohlášení pěstitele GTP/GMP/ISCC, příloha 11 a prohlášení pěstitele o udržitelnosti dle ISCC EU, popř. dle legislativy ČR.

úroveň rizika	popis	% kontrol podniků	Pozn.: stav v ČR
0	osivo u daných rostlinných druhů není osivo GM, nebo je schváleno mimo EU a riziko kontaminace na poli je nízké	25 %	
1	GM osivo je schváleno a pěstováno mimo EU - je možná kontaminace na poli, jsou-li GM rostliny omezeně pěstovány v EU s opatřeními k zabránění kontaminace na poli (exkluzivní pěstování vybraných odrůd „Bez GMO“ nebo právní ochrana zabraňuje pěstování GM rostlin)	50 %	v ČR je povoleno a je velmi omezené pěstování GM kukuřice a je možné znečištění GM sójou (dovozy)
2	GM osivo je schváleno a pěstováno v EU, je riziko kontaminace na poli v okolí, <u>ale jsou dodrženy specifické vzdálenosti k jejímu zamezení</u>	100 %	vzorkovací plán, kontrola okolí a dodržení vzdálenosti
3	GM osivo je schváleno, vyseto v přílehlém okolí <u>a nejsou dodrženy vzdálenosti k zamezení křížové kontaminace</u>	certifikace ani Ověření „Bez GMO“ nejsou možné	

Klasifikace rizik krmiv pro zvířata (zahrnuje výrobní krmných směsí a mobilní míchárny krmiv (včetně skladování).

úroveň rizika	popis	% kontrol podniků	Pozn.: stav v ČR
0	zařízení zpracovává pouze bezpečné suroviny - minerály a plodiny, suroviny „Bez GMO“ kritické suroviny a výrobky z nich (kukuřice, sója) musí mít <i>(předběžně)</i> <i>Ověření</i> nebo certifikát „Bez GMO“	100 %.	výrobní KS musí mít <i>(předběžně)</i> <i>Osvědčení</i> či certifikaci „Bez GMO“ platí to zvláště pro externí mobilní zařízení, neprovozované plně producentem potravin pro jeho potřebu, i když využívá pouze „Bez GMO“ suroviny.
1	kromě podmínek výše platí, že v provozovnách mohou být využívány GM suroviny, avšak ne <u>na stejných zařízeních výroby krmných směsí</u> , mobilních mícháren včetně dopravníků, skladů a dopravy	100 %.	
2	kromě podmínek výše platí, že v provozovnách mohou využívat GM suroviny <u>na stejných zařízeních výroby krmných směsí</u> , mobilních mícháren včetně dopravníků, skladů a dopravy, ale riziko kontaminace je minimalizováno čištěním, proplachem mezi šaržemi GM a „Bez GMO“	100 %.	
3	používají se GM suroviny a je vysoké riziko, že produkty budou smíchány s GM krmivem při výrobě KS, skladování nebo vnitřním transportu.	certifikace ani <i>Ověření</i> „Bez GMO“ nejsou možné	

Přeprava volně ložených zemědělských komodit, krmiv a KS, surovin pro výrobu krmiv

Interní doprava ve společnostech (návozy od pěstitele zemědělských komodit, u pěstitele užitkových zvířat (krmné vozy)) a externí doprava vyžaduje čištění a sledovatelnost nákladů, včetně dokumentace (stasky, deník jízdy).

úroveň rizika	popis	% kontrol podniků	Pozn.: stav v ČR
0	jsou dopravovány jen KS „Bez GMO“, produkty, potraviny a suroviny, KS mají certifikát či Osvědčení „Bez GMO“	100 %.	externí audit dopravce - certifikační orgán v rámci GMP+B4 nebo ISO 9001
1	nejsou používána <u>stejná vozidla pro GM a „Bez GMO“</u> , a s Osvědčením „Bez GMO“ pro „Bez GMO“	100 %.	
2	<u>produkty s GMO se dopravují stejnými vozidly jako „Bez GMO“</u> , kontaminace se minimalizuje čištěním vozidel dle GMP+B4, zajištěním sledovatelnosti), dopravce má certifikaci či (Osvědčení „Bez GMO“)	100 %.	

Standard „Bez GMO“	Podíl podniků, podléhajících kontrole na určené úrovni rizika, přechodné opatření.	Příloha č. 16
---------------------------	---	----------------------

3	je riziko, že potraviny „Bez GMO“ budou smíchány s GM produkty, nejsou zavedena vhodná opatření	certifikace ani Ověření „Bez GMO“ nejsou možné
----------	---	---

Klasifikace rizik v živočišné výrobě (produkci potravin)

Smíšené zemědělské systémy (s a bez GM produktů v jednom zařízení (objektu) výkrmu, které kombinuje GM a „Bez GMO“ krmiva) v rámci jedné výrobní linky nesmí být certifikovány (riziko 3).

Produkce potravin při oddělení farem a provozů s GM a „Bez GMO“ nese potenciálně vyšší úroveň rizika tam, kde jsou druhově jiné chovy, využívající krmné směsi, obsahující sóju, kukuřici a výrobky z nich (nosnice, brojleři, prasata). Farmy musí být dobře provozně odděleny, jinak jsou klasifikovány min. na úrovni rizika 1, viz názorné schéma v příloze 10-Schéma procesu koordinátora, např. při produkci mléka „Bez GMO“ dle tohoto Standardu.

úroveň rizika	popis	% kontrol podniků	Pozn.: stav v ČR
0	v podniku či oddělené farmě se užívají a skladují jen produkty „Bez GMO“ (krmné směsi a krmiva s certifikací „Bez GMO“ či (přechodně) s Osvědčením „Bez GMO“, nebo jen nezaměnitelná GM krmiva a suroviny. Vstupy krmiv do výkrmu jsou kontrolovány producentem potravin.	25 %, tj. u certifikace „Bez GMO“ je každý podnik kontrolován min. 1 x 4 roky	10 %, má-li nadřazený koordinátor certifikací IFS, BRC nebo FSMS, a jsou plně provedeny interní audity u 100 % dodavatelů a min. 75 % podřízených producentů, je v kategorii 0 a 1
1	producenti mají jasné rozdělení surovin a krmiv „Bez GMO“ a GM, komodity jsou pěstovány „Bez GMO“, což je dokumentováno na objednávkách a dodacích listech, v auditech dodavatelů a odběratelů produktů v celém procesu produkce, popř. mají jen nezastupitelná GM krmiva pro zvířata	50 %, tj. u certifikace „Bez GMO“, každý podnik musí být kontrolován min. 1 x 2 roky	25 %, má-li nadřazený koordinátor certifikací IFS, BRC nebo FSMS, a jsou plně provedeny interní audity u 100 % dodavatelů a min. 50 % podřízených producentů, je v kategorii 0 a 1
2	jsou používána stejná zařízení pro krmení, mísení krmiv, skladování nebo vnitřní transport krmiv, ale riziko se minimalizuje (proplach, čištění)	100 %	každý podnik musí být kontrolován min. 1 x ročně.
3	riziko smíchání krmiva „Bez-GMO“ a GM krmiva při krmení, mísení, skladování a vnitřním transportu je vysoké	certifikace ani Ověření „Bez GMO“ nejsou možné	

Klasifikace rizik producenta potravin, který je uvádí na trh

úroveň rizika	popis	% kontrol podniků	Pozn.: stav v ČR
0	jsou používány jen nekritické suroviny a plodiny, popř. suroviny živočišného původu, které byly certifikovány jako „Bez GMO“ <u>nebo mají (přechodně) Ověření „Bez GMO“</u> a to v celém zařízení	100 %	tj. celý podnik pracuje v systému „Bez GMO“
1	jsou-li používány GM rostlinné či živočišné suroviny, necertifikované „Bez GMO“ <u>ale nejsou využívány ve stejných zařízeních</u>	100 %	tj. oddělení výrobních linek
2	jsou používány GM rostlinné či živočišné suroviny, necertifikované, na stejném zařízení, <u>ale riziko kontaminace GMO je minimalizováno opatřeními</u> (čištění, proplach mezi šaržemi)	100 %	tj. neoddělení výrobních linek, ale časové rozlišení
3	jsou-li používány „Bez GMO“ necertifikované suroviny živočišného původu, a je riziko, že potraviny „Bez GMO“, budou smíchány s GM potravinami	certifikace ani Ověření „Bez GMO“ nejsou možné	

Standard „Bez GMO“	Registrační formulář / přihláška k certifikaci „Bez GMO“	Příloha č. 17
-----------------------	--	---------------

Informace o organizaci				
Název organizace:			IČ:	
Jméno odpovědné osoby (ředitel/jednatel/předseda představenstva):			Telefon:	
Adresa organizace:			E-mail:	
Počet poboček:			Země:	
Kontaktní osoba za organizaci				
Jméno odpovědné osoby za kontakt s certifikačním orgánem:			Funkce:	
Telefon:			E-mail:	
Informace o typu produkce / produktu				
Typ produkční jednotky, popř. uveďte u lokality druh činnosti	☐ zpracování / úprava / míchání krmiv ve ☐ stacionárním zařízení ☐ mobilní míchárně ☐ krmném voze ☐ výroba potravin ☐ pěstování zemědělských komodit ☐ chov produkčních zvířat ☐ doprava krmiv a rostlinných produktů, vlastní ☐ zpracování / úprava produktů ☐ obchod s hotovými produkty (<i>pouze nebalené zboží</i>) ☐ ev. jiné, popište:			
Počet provozoven (lokalit) a umístění:				
Uskladnění produktů	☐ vlastní skladové prostory ☐ externí skladování			
Množství produkce za rok v t		organizace vyrábí (obchoduje, dopravuje, upravuje) tyto produkty:	☐ ...rostlinné ☐ ...živočišně ☐ ...oba druhy	
Počet dodavatelů, jedná-li se o výrobu potravin (např. pro produkci mléka)				
Certifikace organizace				
Druh certifikace			Platnost certifikátu:	Certifikační orgán:
ISO 9001 + HACCP	☐ Ne	☐ Ano		
BRC Global Standard	☐ Ne	☐ Ano		
IFS, International Food Standard	☐ Ne	☐ Ano		
FSMS, Food Safety Management System	☐ Ne	☐ Ano		
GTP, Good Trading Practice	☐ Ne	☐ Ano		
GMP+, Good Trading Practice	☐ Ne	☐ Ano		
GlobalG.A.P., popř. podobný (welfare)	☐ Ne	☐ Ano		
Ekologická certifikace				
ISCC EU (RedCERT), aj.	☐ Ne	☐ Ano		
Certifikát „Bez GMO“ (zahraniční)	☐ Ne	☐ Ano		
Jiné, vypište				
Za organizaci vyplnil:				
Jméno:		Pozice:		datum:
Podpis		Popř. razítko		